

ŽIVÉ SLOVO

1/2002, ročník XXXIV

Téma:

Konflikty a jejich řešení

ÚVODNÍK

V BOJI S EXTREMISMEM

Milí čtenáři,
kdo z nás už nezabředl do nějakého konfliktu? Střet názorů není v lidské společnosti ničím výjimečným, spíš naopak. Konflikty přesahují všechny společenské rámečky. Potýkáme se s nimi napříč národy, kulturami, generacemi i náboženstvími. Do sporu se člověk dostane lehce, je však těžké vyběhnout z něj bez újmy na duši a vztahu k druhým. Ještě vzácnější jsou situace, kdy se paradoxně konflikt stane prostředkem k prohloubení vztahu, kdy nás přivede k hlubšímu pochopení nejen nás samých, ale i těch druhých. Jde o to konflikty řešit a ne se jim vyhýbat. A právě řešení konfliktů je tématem tohoto čísla.

Konflikty provázejí lidskou společnost od chvíle, kdy se člověk rozhodl pro nezávislost na svém Stvořiteli. Od té chvíle nese celá země Adamovo prokletí. Nedůvěra v Bohem dané slovo ústí dokonce v otevřený boj. Ten je někdy veden všemi prostředky a na všech frontách. Člověk se ve vztahu k Bohu může změnit v teroristu, posledního bojem za nezávislost. A tento boj se pak z roviny vertikální (člověk-Bůh) zákonitě přenáší i do roviny horizontální (člověk-člověk).

Nacházíme se tedy uprostřed boje za nezávislost, za své poznání dobrého a zlého, za prostor k životu podle vlastních představ. Nedůvěrou k Bohu se však vzdalujeme od zdroje života a vydáváme se na pospas vlastní životní orientaci. Člověk se odmítá řídit Božími normami a ty, které si vytváří sám, jsou jen zdrojem dalších problémů. Konflikty silí a lidská společnost se otřásá v samých základech.

Neprehlédnutelným příkladem boje za vlastní poznání dobrého a zlého, který byl provázen velkým společenským ořesem, je teroristický útok na WTC v New Yorku. Na povrch najednou vystoupila skrývaná nejistota jinak dosud sebevědomé lidské společ-

nosti. V září 2001 jsem byl v Lipsku a můj hostitel mne zavedl do jednoho z místních chrámů. Na velkých tabulích zde byly připnuty tisice listků se vzkazy, modlitbami, s projevy odsouzení a různých obav. Byla to pestrá směs výkřiků k Bohu. Byl to jakýsi pokus o navázání ztraceného vertikálního spojení s Bohem. Otres z teroristického útoku byl tak silný, že přivedl lidi k hledání Boha. Zároveň jsme mohli sledovat překvapivé sjednocení v rovině horizontální, a sice i mezi dlouholetými politickými rivaly. Všichni se najednou začali stavět do jedné široké fronty bojovníků proti extrémnímu řešení konfliktů, proti terorismu.

Možná si řeknete, že se vás to netýká, ale s extrémním prosazováním svého chápaní dobra a zla se setkáváme všude. Narozením počínaje a smrtí konče. Ve jménu nezávislosti zabijíme nenarozené děti i ještě žijící starce. Ve jménu nespoutané svobody jsou šířeny drogy a pornografie, a to už na základních školách. Extremisté šikanují žáky i učitele, zaměstnance i zaměstnavatele. Ve jménu svobody projevu jsou uráženi všichni, kdo mají jiný názor. Naneštěstí se extremismus nevyhýbá ani náboženskému světu, křesťanství nevyjímaje. I jako křesťané se musíme vypořádat s různými útoky, zevnitř i zvenčí. Některé formy extremismu si nezadají ani s tvrdými metodami nátlaku, mají jen jiný obal a křesťanské názvosloví.

Jak z toho ven? Díky Bohu, nejsme vydáni napospas sami sobě. Můžeme se obrátit k Bohu, opřít se o Jeho slovo a hledat řešení mnohých konfliktů v Bibli. Ona je studničí moudrosti a poznání. Začneme u sebe, u všech těch malých nedorozumění a střetů. Snažme se naslouchat, chápat, šířit pokoj a přitom neustupovat z pozic Božích služebníků, kterým byla svěřena role prostředníků Božího smíření. Vytvářejme zdravé prostředí Boží rodiny a věřím, že nebudeme překážkou přirozeného růstu Církve, kterou na zemi buduje vládce pokoje, Pán Ježíš Kristus. On nám v tom jistě požehná

Váš Jarek Andrýsek

ÚVAHY

STRAŠIAKY MILÉNIA

Po útoku neznámeho nepriateľa na Svetové obchodné centrum a Pentagon v USA 11. septembra 2001 sa do sveta nastáhol strach neobvyklých rozmerov. AIDS, rakovina a infarkty ustúpili pred biologickými zbraňami, akými sú kiahne, mor a najmä povestný ANTRAX. Hlavne tento posledne menovaný výrobok USA teraz najviac trápi Ameriku, ba aj celý svet. Z ničoho nič vám poštár prinesie doporučený list a v ňom – biely prášok. Možno iba múka, práškový cukor alebo sušené mlieko a – okamžite nastúpi strach zo smrti, dobehne polícia v chemických pláštenkách s maskami na tvárich a hororu je odrazu plné mesto či dedina.

Krest'ianom často vytkajú, že strašia ľudí peklem a večnou záhubou. Horovia, že nepotrebuju takého Boha, čo straší. Pritom, ak v televízii nevysielajú alebo v kine nepremetajú poriadny horor, tak sa na to radšej ani nedívajú. Nuž, aj taký je dnešný svet.

Kto svedlo, že *evanjelium má v podstate dve správy*. Jednu zlú a druhú veľmi dobrú. Najskôr teda zopár slov o tom, aká je tá **zlá správa**. Naozaj je to tak. Kto neuverí v Pána Ježiša Krista, nevyzná pod golgotiským krížom svoje viny a hriechy, nemôže počítať so záchrannou. Ide o záchrannu duše pred večným mučením v pekle. Toto miesto muk je v Písme veľmi jasne popísané a definované. Aby sme horory pekla nezveličovali, stačí povedať, že je to miesto, kde neustále panuje tma a zároveň nehasnúci plameň, akési večné výčítky svedomia zo všetkých životných hriechov. Musí to byť naozaj niečo hrozné. Keď sa známy boháč z evanjelii ocitol v pekle, videl chudobného Lazara v náručí Abrahámovom a trápil ho obrovský smäd. Aj taká je podoba pekla. Azda už dosť strašenia. Inak strašenie akosi ľudia vyhľadávajú, prav-

da, pokial sa to ich priamo netýka. Nech si druhí trpia, hlavne že ja som v bezpečí mojej obývačky.

Prejdime radšej k tomu, aká je tá **dobra správa**. Celkom jasne ju oznánil apoštol Ján: „Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nik nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho“ (J 3,16). Teda stačí uveriť v Božieho Syna, v Jeho zástupného obeť na golgotiskom kríži, veriť Mu počas pozemského života a človek je zachránený pre večný život s Ním. Strach sa pominie v bázni pred Bohom a pádom do hriechu. Samozrejme, aj krest'ian má strach pred útokmi teroristov, pred morom i antraxom, pred fyzickou smrťou. Mnohým čitateľom tohto časopisu dobré známy kazateľ, Ján Siracký povedal: „Smrt je silný nepriateľ. Bojí sa jej aj veriaci. Nie je to však strach v beznádeji, strach, čo vyvoláva neprekonateľné depresie. Je to ako búrka, ktorá sa po niekoľkých minútach skončí a opäť vyjde usmieieváve slnko života“.

Počul som príbeh kňaza, ktorý sa došiel v päťdesiatych rokoch do väzenia. Spôsobu mal strach z desivého, možno mnohorocného väzenia. No len čo vyšiel na prvú vychádzku na väzenský dvor, všimol si, ako zo škáry v kamennom múre vyrastá malá rastlinka. Znamenala prehno nádej, že život neohrozia ani studené kamene. Onedlho sa potom dostał na slobodu a d'akoval Bohu za viťazstvo života. Aj na krest'anova čaká fyzická smrť, ak nepríde skôr Pán v ústredy Cirkvi do oblakov. Musíme s tým rátať a písť testamenty. Môžeme sa stretnúť aj s biologickými zbraňami, môžeme dostať kiahne, či dokonca mor, ktorý sa zdal byť už definitívne preč. Nemôže však zahynúť krest'ian, vykúpený drahou krvou Pána Ježiša Krista. V každom prípade ho čaká nový, krásny a večný život v prítomnosti jeho Záchrancu a Pána. Toto je úžasná potecha pre každého krest'ana. Nech by už prišlo čokoľvek, dobré či zlé, Pán svojich nenechá v pochmúrných tmách... Tak som to kedy si vyznával vo veršoch.

Nuž, strašiaky milenia sa odrazu volajú TERORIZMUS, ANTRAX, KIAHNE, MOR. Aj tieto veci sú v Písme predpovedané, že prídu pred koncom sveta. Nad tým všetkým však bdie náš Boh a nebeský Otec i Pán Ježiš Kristus, náš Vykupiteľ a Pán. Nebojme sa preto a smelo vykročme pod Jeho vedením do krásneho a večného života.

Máme však nádej, že cieľ našej púte je nebeská vlast. O nej je napísané, že tam už nebude ani bolesti, ani kriku, ani zomierania a smrti. Strach navždy zmizne zo sŕca a slovníkov vykúpených. Dnes je ešte čas vstúpiť do ich radov a už teraz sa v podstate vysporiadala so strašiacimi milenia. Nech k tomu Pán Boh dopomôže každému z nás.

Ján Kučera

STÁŘÍ

Jako pozemské stáří člověka je v Bibli označován věk 70-80 let. Písmo sváte je ke stáří laskavé a vlivné, oceňuje i odměnu hľoubku víry, lásku a věrnosti, skromnost, vroucnost aj. vlastnosti z milosti Boží spojené se stářím.

Některé biblické příklady

Víme, že Bůh vypůsobil u Sáry radost z dítěte v jejím pozdním věku (Gn 18,12b; 21,6), podobně u Alžběty (L 1,13), u starého Simeona, který miloval Hospodina (L 2,34) a 84-leté prorokyně Anny (L2,36-38) vypůsobil Bůh vroucí svědectví o narození Mesiáše, u 80-letého Barzilaje pak skromnost a věrnost ke králi Davidovi, jenž prchal před Abšalonem (2S 19,32), ale Bůh stál také za moudrou radou starců, kterou král Rechabeám nepřijal, což vedlo ke vzpourě Izraele proti domu Davidovu (1Kr 12,6.19).

Stinná stránka stáří

S mírnou dávkou humoru se dnes říká, že stáří je sice smutné, ale je to jediný způsob, jak se dožít vysokého věku. Jako prá-

ve stáří se označuje podle významných geiatrů věk 80 let. Z vůle Boží je takový věk značně rizikový zdravotní faktor. Postupně vznikají funkční poruchy systémů a tkání organismu, které vedou ke konečné desintegraci a zániku těla a jeho návratu do anorganické přírody (1M 3,19b; J 6,63). Tyto poruchy mohou dlouho probíhat jednak skrytě (latentně, kompenzovaně), jednak zjevně jako nejrůznější choroby stáří.

Je ale stáří opravdu tak smutné?

U znovuzrozeného člověka je k Bohu obrácené stáří požehnané a obdarované věčným potěšením a dobrou nadějí (2Te 2,16-17), mnohými zaslíbeními Páně (Kaz 2,26; Iz 46,4; Ž 23,4; 1K 2,12) i duchovními dary (1K 12,7). Věřící člověk neklesá pod tíhou osamění, má totiž svého Spasitele a Vykupitele, jemu patří (Ř 14,8). Na bohoslužebných shromážděních vnímá člověk i v požehnaném stáří vírou přítomnost Pána, prožívá radost a vroucnost atmosféry při Památkce Večeře Páně, při pronášení svědectví, při křtu, při vystoupení dětí, mládeže i hostů. Jeho mysl je povznesena v modlitbě, při chvalopřezech a díkůvzdáních. Potěšuje se a je posilován láskyplnou družností a pozorností spoluřečících, je vděčný za dopravu a odvoz ze sborového domu a je naplňován mnoha dalšími drobnými prožitky. I v nemoci je s Pánem a prožívá úlevu a pomoc při potěšujících návštěvách a přímluvné modlitby sboru. Takové stáří je schopno prokazovat službu svou zbožností a příkladem osobního života (1Pt 3,4), účasti na sborovém životě podle sil a možnosti (větším přínosem jsou ti, kteří přijali Pána v mladším věku), plněním příkázání Pána Ježiše Krista.

Je mi 81 let a Pán mi dopřává prožívat takové stáří v našem sboru. Vím, že On je stále se mnou. Ne, stáří v našem sboru není smutné! Věřím Pánu, velebím jej, jsem mu vděčný - vždyť vím, odkud jsem přišel i kam jdu, a proto také radost mám!

Břetislav Vavroš

BÁSEŇ

TVÁŘ MÁ POČÍTÁ ROKY

Tvář má počítá roky - není to klam, Pán sklání se i k mým šedinám. Nejsem a nebudu sám.

Až zvrátí se mi pozemského žití stan, až cíl konečný mé cesty mi bude dán, nejsem a nebudu sám.

Nebeskou hudbu snad ze všech stran uslyším a radostně, vděčně zaplesám. Nejsem a nebudu sám.

Za světlem kráčím, vyhnu se tmám satanské říše. Ježiše v srdci mám. Nejsem a nebudu sám.

Vím, odkud jdu, vím i kam, v nebesích domov můj, Boží chrám. Nejsem a nebudu sám.

Z hřichu očištěn krví z Kristových ran, golgotského kříže velebím trám. Nejsem a nebudu sám.

Břetislav Vavroš

INFORMACE

KŘESŤANSKÉ SBORY V ČR NA ROZCESTÍ?

O významu setkávání věřících lidí, které spojuje nějaký společný úkol od Pána, není možno pochybovat. A což teprve, když se sejdou starší bratři mnoha českých, moravských a slezských Křesťanských sborů a shromáždění, aby odpovíděli sobě, spoluvykoupeným, ale i Bohu na otázku: „Kam při svém následování Krista jdete?“ A právě takové setkání proběhlo ve dnech 15. a 16. února tohoto roku v Ostravě. Sjelo se na něj kolem sedmdesáti starších bratří z celé republiky. Jejich úkol byl nesnadný – znova nalézt odpověď na otázky: Proč zde jsou Křesťanské sbory? Jaký je jejich úkol od Pána? Plníme jej? Na celé jednání vrhl zprvu stín

okružní dopis, který krátce před setkáním rozeslalo několik bratří do mnoha sborů. V dopise bylo vážné obvinění, že Křesťanské sbory jsou sektou. Bez ohledu na to, že shromáždění starších odmítlo podobné způsoby komunikace věřících, bylo třeba si ujasnit, zda vymezení pravomoci a formulace způsobu scházení Shromáždění starších a Mezisborové rady nejsou nesprávným krokem. Bratři dospěli ke stanovisku, že stanovit si jakýsi řád jednání a dohodnout se na způsobech, jakými budou řešeny společné záležitosti sborů, nevytváří z Křesťanských sborů žádnou sektu. Ani Mezisborová rada, ani Shromáždění starších či dokonce statutární zástupci nemají mandát jakkoli zasahovat do rozhodování místních sborů. Ty zůstávají odpovědné přímo Pánu za všechna svá rozhodnutí. Nicméně protože tvoříme společně část Kristovy cirkve, je vždy namístě si naslouchat, jeden druhému se podřizovat a rozhodnutí ostatních respektovat.

Jedním z důležitých bodů programu Shromáždění starších bylo říci si, zda sbory spojené do svazku Křesťanských sborů, mají od Pána svěřeny nějaké specifické úkoly. Na dvoudenném setkání jich bylo odhaleno několik:

1. Vzdělávat věřící v poznání našeho Boha, díla Pána a Spasitele Ježiše Krista i v poznání působení a vedení Ducha svatého, to vše na základě Písem svatých. Některé sbory organizují mnoho biblických kurzů a vzdělávání, které byly ostatním vřele doporučeny. Na těchto kurzech vyučují obdarovaní učitelé od nás i ze zahraničí. Zvláště byl doporučen kurz biblického vzdělávání, který probíhá v Ostravě, na kterém se vystřídal už mnoho osvědčených zahraničních učitelů (informace br. J. Andrásek), ale také kurz organizovaný věřícími v západních Čechách, na němž se již několik let probírají jednotlivé prorocké knihy Starého zákona (informace br. J. Staněk).

2. Plnit úkol daný Pánem nejen učedníkům, ale všem, kteří se rozhodli jej následovat: „Jděte ke všem národům a získávej-

te mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce, Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal" (Mt 28,29 -20). To znamená, že bychom měli nejen usilovat o misii, ale měli bychom připravit podmínky pro práci misionářů, stejně jako bychom měli připravit sbory na příchod nových věřících. Nedílnou součástí plnění uvedeného příkazu Páně je práce na zakládání nových sborů. Mluvíme-li o misii, mluvíme současně o budování stávající sborů. Jde především o prohloubení vzájemných vztahů, o vzájemnou pomoc v duchovním růstu, o povzbuzování při používání duchovních darů a konečně o podporu v misijním úsilí. Abychom na díle Páně skutečně pracovali, potřebujeme vědět, jakým směrem a k čemu nás Pán vede. Co je Jeho cílem? Jaké jsou Jeho plány, do kterých nás chce zapojit? Víme, jaká je Boží představa s naší zemí, s našimi spoluobčany? Máme touhu to zjistit? V Písmech je nám na mnoha místech zjeveno, že Bůh má své plány a jedná podle nich. Mnohokrát je svým služebníkům sdělil a oni se pak stali podílníky na jeho díle. Tento proces vidíme jak u mužů a žen Staré smlouvy (Mojžíš, David...), u samotného Pána Ježíše, tak i u apoštola Pavla a jeho spolupracovníků. Nemáme-li před

sebou Boží vizi, stává se nám, že neděláme nic, nebo děláme svěřenou práci od konce. Bratři mnohokrát poukázali na dílo, které se již v mnoha místech koná. Konají je služebníci, kteří poznali Boží plány a zapojili se do jejich plnění. Je třeba takové služebníky podpořit. Z mnoha příkladů zazněly zkušenosti alespoň ze sborů:

- **Ostrava Zábřeh**, kde se starší sboru zvlášť zaměřují na výchovu nových služebníků a péče o jejich správný růst. Vedou je k odkryvání a využívání darů Ducha.

- **Vsetín**, který se jako mnoho dalších sborů snaží překonávat rozdíly mezi generacemi. Starší zdejšího sboru se snaží pracovat na budování opravdu otevřeného a upřímného obecenství, které se pokouší řešit generační i jiné konflikty.

- **Plzeň**. Z tohoto sboru zazněla zkušenost bratra, který na Boží pokyn odešel z velkého sboru v Havířově do maličkého a různými problémy se zmitajícího sboru v Plzni, aby zde pracoval na Božím díle. Ta byla doplněna jinou zkušeností s otevřeností staršího bratra, který s vážností a opravdovým zájmem přijal mladého pomocníka v díle Páně, byl schopen mu v mnohem ustupovat a učit se i od něj. Pán jim dílo žehná a takřka mrtvý sbor vstal k novému

Foto: J. Viktorín

životu a dnes v něm lidé přicházejí ke spasení. Mladý bratr zde dnes slouží Pánu na plný úvazek.

- **Tachov** - odchod několika jednotlivců do města s cílem založit zde novou práci.

Starší bratři přijali povzbuzení v následujících oblastech:

1. Podporovat všechny pracovníky v církvi, kteří se vzdali svého občanského povolání, případně pracují pouze na časťecný úvazek, aby se mohli věnovat práci na Božím díle. Mnohdy jim je jejich služba spíš komplikována pomluvami, osočováním a podezíráním. Tyto nezdravé projevy je nutno zastavovat a jejich šířitele napomenout.

2. Hledejme odpověď na otázku, k čemu každého z nás osobně, ale i jako sbory Pán volá.

3. Nebojme se osobního vedení druhých. Pán Ježíš klade důraz na učednictví, apoštol Pavel nám ukázal, jak to máme dělat v praxi, proto nemáme výmluvu na to, abychom se tomuto úkolu vyhýbali.

4. Hledejme cesty, jak oživit ustálené formy našeho scházení, abychom měli kam přivést nové věřící. Nedostane-li se jim dobré péče a opravdového zájmu, odejdou jinam.

5. Naším úkolem není jenom získat nové duše pro Pána, ale vychovat nové učedníky. Biblický postup je následující: 1) já pracuju, ty se díváš, 2) já pracují, ty mi pomáháš, 3) ty pracuješ, já ti pomáhám, 4) ty pracuješ, já s dívám.

6. Usilujme o to, aby naše sbory byly schopné vysílat služebníky k zakládání nových sborů jak v cizině, tak v oblastech, kde v naší zemi sbory nejsou (např. Jihlava, jihozápadní Čechy, Pelhřimov...)

7. Ne všichni dělají všechno. Jsou věřící, které Pán obdarovává jinak. Nenásledujeme jeden druhého, následujeme Pána! Velmi důležitá je např. práce těch, kteří svými výdělky podporují Boží dílo. I jejich služba je misí, bez ní by mnoho práce nemohlo být vykonáno. Bylo by nesprávné po těchto věřících chtít, aby se např. věnovali výcho-

vě učitelů v církvi. Služba se má konat podle obdarování a Božího povolání. Naším cílem není udržet stávající pozice. Pán nás povolává k rozvoji. Skutečnost u nás i na Slovensku je však taková, že dílo spíš zaniká. Nechtejme se inspirovat našimi bratry z Církve bratrské. Zatímco před 12 lety bylo v Praze pouze pět sborů, dnes jich je devět a na vzniku dalšího se pracuje. Bratři na plný úvazek uvolnili jednoho služebníka a církev tohoto člověka všemi způsoby podporuje. Díky Bohu, že i přes chyby, kterých se mnohdy dopouštějeme, povstávají nové sbory.

Shromáždění starších projednalo i několik praktických záležitostí týkajících se mezisborové spolupráce. Bratři poděkovali dosavadním členům Mezisborové rady i oběma statutárním zástupcům sborů, bratřím Zemanovi a Krejčimu, za jejich službu a vybrali ze svého středu bratry, kteří budou pracovat v Mezisborové radě v dalším období (J.Andrýsek, P.David, B.Kostlán, M.Pidra, V.Pípal, P.Slepánek st., J.Vopalecký, P.Vopalecký, O.Zabystrzan za severní Moravu, S.Húšť, J.Krejčí, J.Merta, P.Mikušec, J.Viktorin, B.Vlček, L.Záboj za jižní Moravu a V.Dobiáš, D.Malík, M.Petrák, Č.Rakušan, J.Staněk st. a P.Vadura za Čechy). Jako nové statutární zástupce vybrali bratři Jiřího Krejčího a Bedřicha Kostlána. Bratři se dále zabývali novým církevním zákonem, ediční činností vydavatelství A-Alef, spoluprací se státním rozhlasem a s TWR a prací pracovní skupiny BDELIUM. Bratři vyslechli i několik podnětných příspěvků týkajících se financování práce na Božím díle, anž přijali jakékoli nové rozhodnutí v této oblasti. Dále bude pracovat skupina bratří, která připravuje podněty pro jednání starších v oblasti cílů a směrování Křestanských sborů. Nové by měla začít pracovat pracovní skupina nazvaná Misie a evangelizace. Zájemci o práci v této pracovní skupině se mohou hlásit u br. Mellwiga (e-mail: meinolf.mellwig@worldonline.cz). Bratři z České republiky svými vystoupeními obohatili a v mnohem inspirovali i bratři Ján Hudec a Ľubomír Vy-

hnánek ze Slovenska. Opravdovým požehnáním pak byly po oba dny biblické úvody přednesené dalším hostem, bratrem Siegfriedem Lülingem z Německa. V úvodu jsem se zmínil o požehnání ze setkání bratří, které spojuje zájem o Boží dílo. Bratři na Shromáždění starých Křesťanských sborů totiž požehnání prožili. Na otázku: „Kam při svém následování Krista jdete?“ si musel každý odpovědět sám. Díky Bohu lze však říci, že jdeme spolu.

Petr Vaďura

BRNO - REKONSTRUKCE SBOROVÉHO DOMU

„*Budou jist plody své cesty, přesyti se svými plány. Prostoduché zavraždí jejich odmitost, hlipáky zahubí jejich netečnost. Ale kdo mě poslouchá, v bezpečí bude bydlet a žít klidně, beze strachu z něčeho zlého*“ (Př 1,31n).

„*Cti Hospodina ze svého majetku i pravotinami z celé své úrody! Bohatě se naplní tvé sýpky, moštěm budou přetékati tvé kádě!*“ (Př 3,9n).

Těmito biblickými citáty byla uvedena jedna z posledních výzev k dokončení rekonstrukce sborového domu KřS v Brně, na Šámalové ulici.

Jen málo spoluverčících si v Brně pamatuje na doby, kdy spodní patro našeho sborového domu sloužilo k vaření mýdla a později k výrobě plyšáků (jež tehdy neměly nic společného s okultismem...). Můj věk napovídá, že bych si už mohl pamatovat ledasco, ale dost si pamatuji od okamžiku, kdy jsme dům kupili a začátkem 70. let minulého století jsme se společnými silami a s velkým nadšením vrhli do první větší rekonstrukce. Trvala několik let a jejím výsledkem bylo nové vstupní schodiště, nové sociálky, šatna a místnost pro besídku. Je nutné poznamenat, že nás sborový dům stál uprostřed cizích pozemků, bez vlastní přístupové cesty a na celém obecenství se přímo kabinetním způsobem ukazovalo, že

člověk si zvykne na cokoliv. Zatímco nově příchozí hosté byli šokováni „skládkovým“ vzhledem dvora, my jsme se naučili přeskocit každou překážku. V samém závěru tisíciletí (myslím, že v roce 1999) prodávala paní Plihová (bydlici ve vstupním dvorním traktu objektu) svoji polovinu nemovitosti. Nešlo nereagovat, protože kdyby prodávanou část koupil cizí nabývatel, mohlo dojít k situaci, kdy by nám byl vstup do budovy zcela znemožněn. Do té doby jsme totiž udržovali možnost vstupu výměnou za užívání naší části zahrady za domem. Bude mít i nový majitel stejný zájem na zahrádě? Řešili jsme 2 varianty: Prodát dům také a jít jinam, nebo koupit ideální polovinu dvorního traktu a stát se spolužastníky i vstupního pozemku. Rozhodli jsme se pro tu druhou možnost.

Cena nemovitosti byla rovný milion korun. Společně jsme se motivovali a vysvětlovali si nutnost tohoto řešení a na konci roku 1999 jsme mohli vyjadřovat vděčnost za Boží požehnání i v této oblasti. Nemovitost byla zaplacena. Logická druhá otázka na

Foto: J. Viktorín

sebe nedala dlouho čekat: Co dál? Necháme objekt plesnivět? Byl ve velmi špatném stavu. Po dalším ročním zvažovaní a mnohých debatách ve sboru jsme dostali impuls od manželského „běčka“ (generace čtyřicátníků), k němuž se spontánně přidal celý sbor. Budeme opravovat! Začalo se v prosinci 2000 a po letních prázdninách 2001 byla rekonstrukce prakticky hotova. O svépomocné akci se už ani uvažovalo, přesto jsme mnoho prací udělali svépomoci (instalace, obklady, nátěry, malování a spousta dalších drobností).

Co všechno se změnilo? Máme nový vstupní dvůr, nové sociálky (místo 2 kabin je jich nyní 6), kuchyňku, další 2 místnosti pro besídku, kancelář a archiv. Instalovali jsme centrální vytápění ve všech prostorách, opravili omítku venku i uvnitř... Jsme skutečně vděční za praktickou i finanční pomoc, kterou jsme my v Brně obdrželi i od některých jednotlivců z jiných měst.

Na každém „baráku“ je stále co opravovat. I nám zbývají mnohé nedodělky. Nyní se ale soustředujeme na splácení dluhu a především na využití prostoru. Uvědomujeme si, že nám Bůh nežehná proto, abychom žili jen kvalitním společným obecenstvím, ale proto abychom se ve vzájemném obecenství také povzbuzovali a byli Jeho Slovem vystrojeni k úkolem, kterými Kristus pověřil svou Církev. Půl roku po rekonstrukci vznikl Klub maminek, začíná fungovat pěvecká skupina, schází se mládež (dlouhá léta v Brně nebyla) a ... uvidíme, co má Pán Bůh pro nás nachystáno.

Aleš Bartošek

TÉMATICKE CLÁNKY

KONFLIKTY A ICH RIEŠENIE

Konflikt je cudzie slovo, prevzaté z latinčiny, a jeho význam je *nezhoda, rozpor, spor, stretnutie protichodných záujmov, nepriateľské správanie sa ľuďmi oproti sebe*. Vyskytuje a prejavuje sa

vo všetkých oblastiach života ľudí, jednotlivcov, malých i veľkých skupín, národov a štátov. Podľa toho ako sa tiež (prípadne nerieši) utvára sa ďalší vývoj ich vzájomných vzťahov.

Druhy konfliktov. Podľa svojej povahy môžu byť konflikty veľmi rozmanité. Závisí to od skutočnosti, o ktoré v nich ide, aj od jednotlivcov i skupín ľudí, ktorí sú v nich zúčastnení a sú ich činiteľmi. Podľa vonkajších prejavov ich činiteľov sú konflikty slovenia a skutkové.

Vzhľadom k svojmu predmetu a prístupu ľudí k nemu môžu byť konflikty skutočné a zdanlivé, tvorivé a ničivé, ozdravujúce a otravujúce, mierové a vojnové. Podľa vzájomného vzťahu ľudí v nich môžu byť konflikty priateľské a nepriateľské, zmieriteľné a nezmieriteľné. V závislosti od ich obsahu, oblasti života a skupín ľudí, o ktoré v nich ide, môžu byť konflikty rodinné, generačné, pracovné, hospodárske, politické, národnostné, náboženské, medzištátne i svetové.

Konflikty v živote kresťanov. V ďalšom uvažovaní chceme sa zamerať na konflikty v živote opravdivých kresťanov a ich riešenie. Budeme pritom vychádzať z dvoch skutočností. Tá prvá je, že i kresťania sú nedokonalí a chybujúci ľudia a preto i medzi nimi vznikajú konflikty. Tá druhá je, že Pán Boh ich v znovuzrodení učinil novými stvorením v Kristu. Ako takí môžu tieť konflikty riešiť tak, aby boli mierové, priateľské, zmieriteľné, ozdravujúce a tvorivé (budujúce). Pri takomto prístupe sa často ukážu byť iba zdanlivé, vyplývajúce z čiasťočného poznania jednej i druhej strany, ktoré sa môže navzájom dopĺňovať.

Aké konflikty sa najčastejšie vyskytujú v živote kresťanov? Spomenieme aspoň hlavné z nich.

Konflikty v rodine. Môžu to byť konflikty medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi, medzi súrodencami, v širšej rodine vo vzťahu k rodičom či ďalším pribuzným partnera.

Konflikty v zbere. Môže ísť o konflikty v chápaní a vykladaní Božieho slova v Biblia,

v usporiadaní vnútorného života zboru, v zameraní jeho vonkajšieho pôsobenia, vo vzťahu k iným spoločenstvám kresťanov, vo vzťahu k spoločnosti, v ktorej zbor žije a pôsobi.

Konflikty v spoločnosti. Môžu to byť konflikty vyvolané vierou kresťanov a dôsledným životom podľa Božieho Slova, ale i konflikty vyvolané chybným správaním sa kresťanov v zamestnaní alebo v inej oblasti občianskeho života.

Duchovné riešenie konfliktov. Je to také riešenie, ku ktorému kresťanov vedie Boží Duch skrze Božie slovo v Biblia, najmä v Novom zákone. V ňom majú pre dôležité skutočnosti života buď priame Božie prikázania alebo pravidlá, podľa ktorých môžu nájsť pomocou modlitby správne riešenie vzniknutého konfliktu. A napokon majú v evanjeliach príklad dokonalého ľudského života Pána Ježiša v Jeho zmýšľaní, slovách a skutkoch, i pekné príklady života prvých učeníkov v prvotnej Cirkvi.

Aké je teda podľa týchto pravidiel duchovné riešenie konfliktov? Je to **riešenie**

- **v pravde Božieho slova** (Ž 119,160; J 17,17), čo však predpokladá, že správne chápeme jeho zmysel a vyžaduje to spoločné hľadanie, skúmanie i štúdium s modlitbou,
- **v Kristovej láske**, ktorá nás spája i zavázuje milovať sa navzájom tak, ako nás On miloval a má byť trvalým znamením Jeho učeníkov (J 13,34-35; 1K 16,14; Žd 13,1),
- **v duchovnej múdrosti a trievosti**, ku ktorej a v ktorej Boží Duch vedie Božie deti (1K 2,12-13; Ef 1,17; 2Tm 2,7),
- **v úteku k spoluveriacim**, aj keď majú na skutočnosť, ktorá je predmetom sporu, odlišný názor – veď v nich prebýva Ježiš Kristus, nás spoločný Pán (R 12,10; F 2,3),
- **v snahe o dorozumenie a jednomyselnosť** v tom, čo má základnú dôležitosť, pri zachovaní rozmanitosti názorov na ďalšie skutočnosti (Sk 4,32a; R 15,6; F 2,2),

- **vo vedomí, že naše poznanie je čiastočné**, môžeme sa myliť a tiež názor druhej strany, nemusí byť k nášmu protikladný, ale doplňujúci a že k pravému poznaniu potrebujeme počúvať našich spoluveriacich (1K 3,18; 13,9; Ef 3,18-19)
- **s cieľom zachovať jednotu Ducha vo zväzku pokoja a pôsobiť tak duchovné budovanie spoluveriacich, nášho zboru i ďalších zborov Cirkvi a vydávať dobré svedectvo pred svetom** (Ef 4,3; 1Pt 2,5; J 17,22-23).

Niekteré praktické rady pre duchovné riešenie konfliktov:

- Prinajte druhým právo na vlastný názor, odlišný od vášho.
- Vypočujte trpeživo všetko, čo chce povedať druhá strana.
- Budte ochotní prijať aj iné riešenia ako to, za ktoré ste vy.
- Priprustite, že sa môžete myliť a že ste ochotní dať sa poučiť.
- Prinajte si svoj podiel viny na konflikte, chcený či nechcený.
- Poprose Pána Boha o pomoc k odpustneniu tým, čo vám ukrividili.
- Usilujte sa priviesť konflikt k zakončeniu dobrému pre obe strany.

Na záver mnohokrát prežitá skúsenosť opravdivých kresťanov: *Tam, kde sú srdcia naplnené pokorou pred Bohom a láskou k ľuďom, tam Pán Boh i konflikty, ku ktorým dôjde, obracia na dobré pre obe strany.* Po ich duchovnom vyriešení sú si takito kresťania bližší ako pred nimi a odnášajú si z nich Božie poučenie do ďalšieho života.

Ján Hudec

KLUZKÝ KOPECKONFLIKTU

Máme v zásade tři možnosti, jak reagovať na vznik konfliktu. Tyto reakcie môžeme znázorniť kŕvkou, podobnou „kopci“ či „oblouku“ (viz obr.). Na levej strane kopce sú zobrazeny únikové reakcie na vznik konfliktu, na pravej strane

kopce jsou zachyceny agresívni reakce a uprostred sú reakce smírlivé.

Predstavme si, že by tento kopec bol pokryt ledom. Pak bychom pri vybočení doprava či doleva riskovali uklouznutí a pád dolu. Je to stejné ako v konfliktní situaci: člověk se lehce ocítí v obranné či útočné (agresívni) pozici. Obě reakce však situaci jen zhoršují a mohou využít do extrémních pozic.

Naštěstí existují dva postoje, jejichž zaújetím se člověk může udržet na vrchní straně kopce, aniž by riskoval pád. Přirozeněmu sklonu – snaze z konfliktní situace uniknout nebo v konfliktu útočit se totiž můžeme naučit vzdorovat. Můžeme si také osvojit schopnost zaujmít smírlivý postoj, který se v určité konfliktní situaci nabízí jako nejlepší řešení. Podívejme se nyní na zmíněně tři reakce detailněji.

ÚNIKOVÉ REAKCE

Únikovými reakcemi nazýváme reakce zachycené na levé straně „kluzkého kopce“. Volí je často lidé, kteří se chtějí konfliktu raději vydihnout, než aby jej poctivě řešili. S takovým přistupem se setkáváme i v křesťanských sborech, protože se mnozí domnívají, že každý konflikt je spätý či nebezpečný. Myslí si, že kresťané mají být vždy zajedno nebo se jednoduše bojí toho, že konflikt nenávratně poznamená jejich vztahy. Z těchto důvodů se uchylují k jedné z únikových reakcí, aby se konfliktu vyhnuli.

Potlačení je

také jednou z možností, jak se

Potlačení

Útek

Sebevražda

Dojednat

Diskutovat

Přehlédnout

Unikové reakce

falšovat postoj

Zprostředkovat

Urovnat

Sborová kázeň

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

narušit pokoj

Vražda

Útok

Smírlivé reakce

usilovat o pokoj

Agresivní reakce

konfliktu vydhnout. Člověk si začne namlouvat, že konflikt vůbec neexistuje nebo se jednoduše zdráhá udělat to, co je pro odstranění konfliktu nezbytné. Tyto reakce mohou sice vést k dočasnému zlepšení situace, ale obvykle vše jen zhoršují (viz Éli a jeho synové v 1S 2,22-25).

Útek se nabízí jako další z možností, jak se konfliktu vydhnout. Může využít až do přerušení přátelství, výpovědi z práce, žádostí o rozvod nebo změnu sboru. Za jistých okolností může být únik opravedlně hodnou reakcí, a to tehdy, když konflikt nelze zvládnout konstruktivním způsobem (viz Davidův útek před Saulem v 1S 19,9-10). Ve většině případů však útek skutečné řešení problému jen prodlužuje (viz Sáraj a Hagar v 1Mo 16,6-9).

Sebevražda je krajním řešením, ke kterému se uchyluje člověk, který ztratil veškerou naději na řešení vážného konfliktu. Jde vlastně o únik prostřednictvím sebevraždy (viz Saulova sebevraždu v 1S 31,4). Pokus o sebevraždu je jednoduše křikem o pomoc a nikdy to není správná cesta, jak s konfliktem nakládat. Volí ji většinou lidé, kteří se v dětství nikdy nenaucili konstruktivnímu zvládání konfliktů.

AGRESIVNÍ REAKCE

Jako agresivní označujeme reakce na pravé straně „kluzkého kopce“. Tímto způsobem reagují lidé, kterým při konfliktech záleží více na vítězství než na zachování vztahu. S takovým postojem se setkáváme u lidí, pro které j e

konflikt více zápasem nebo příležitostí, domáhat se svých práv, rozhodovat o druhých nebo získat ze situace nějaký vlastní prospěch. K ofenzivním reakcím se neuchylují jen silné a sebevědomé osobnosti, nýbrž i ty, které se cítí slabé, vystrašené, nejisté či zranitelné. Tyto reakce se bez ohledu na motiv zaměřují na to, aby protivníka, pokud to jen jde, dostaly pod silný tlak a získaly ve sporu převahu, kterou protivníka lehce vyradi z boje.

Soudní proces je u mnoha konfliktů legitimní cestou (viz Pavel před místodržitelem ve Sk 24,1-26 nebo Ř 13,1-5). Obyčejně však soudní procesy poškozují vztahy a často nenabízejí zcela spravedlivé řešení. Nehledě na to, že křesťané mají své rozepře řešit uvnitř sboru a ne před civilními soudy (1K 6,1-8). Proto je důležité, abychom se spory snažili řešit všemi dostupnými prostředky bez soudních procesů (Mt 5,25-26).

Útok. Někteří lidé se snaží nad protivníkem zvítězit různými formami násilí a zastrašování. Patří se například slovní výpady včetně klepů a zlých pomluv, tělesného násilí nebo pokusů způsobit škody finanční či profesní (viz Obvinění Štěpána ve Sk 6,8-15). Počinání tohoto druhu věci jen škodí.

Vražda. V extrémních případech mohou být lidé vítězství ve sporu poselí do té míry, že se protivníka pokusí zcela odstranit (viz Štěpánova smrt ve Sk 7,54-58). Většina křesťanů by sice nikoho nezabilila, přesto bychom neměli zapomínat, že v Božích očích jsme vinni vraždou i v případě, když ve svém srdci chováme vůči druhým hněv či opovržení (Mt 5,21-22).

Existují dva způsoby, jak se lidé do těchto agresivních sfér dostávají. Někteří přecházejí do útoku v okamžiku, kdy jsou konfrontováni s konfliktem. Jiní se do této oblasti dostávají až po tom, co se dlouho a bez úspěchu snažili před konfliktem uniknout. Když už dále nemohou problém ignorovat, zaretušovat nebo před ním utíkat, přecházejí do jiného extrému – napadají protivníka.

SMÍRLIVÉ REAKCE

Šest reakcí na horní straně „kopce“ nazýváme reakcemi smírlivými. Ty jsou Bohem výslově ustanoveny a zaměřeny na to, aby bylo dosaženo spravedlivého a oboustranně přijatelného řešení konfliktu. První tři z nich můžeme označit za „osobní snahu o pokoj“, protože mohou být mezi oběma stranami uplatňovány v osobní či soukromé rovině.

Přehlédnutí bezpráví. Mnoho podnětů ke sporům je tak bezvýznamných, že by měly být vědoma a těše přecházení. Přitom osobě, která něco špatně udělala jednoduše promíjíme: „Prozírávost činí člověka shovívavým, promijet přestupy je jeho ozdobou“ (Př 19,11, ale také 12,16; 17,14; Ko 3,13; 1P 4,8).

Diskuse. Když osobně utrpěné bezpráví je příliš závažné na to, abychom je mohli tak přejít, měl by být konflikt vysvětlen doznaméním či láskyplnou konfrontací: „Když tvůj bratr proti tobě zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra“ (Mt 18,15; Mt 5,23-24; Př 28,13; Ga 6,1-3).

Dojednání. Významné problémy v oblasti peněz, majetku a práva by měly být řešeny prostřednictvím dojednání, přičemž zúčastnění usilují o řešení, které uspokojuje oprávněné požadavky obou stran: „Každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu“ (Fp 2,4).

Pokud nemůže být hádka odstraněna některou z těchto „osobních smírlivých reakcí“, pak by se mělo přistoupit k některé z „asistujících reakcí“, do nichž je vtažena třetí strana z řad sboru nebo z okruhu přátel.

Zprostředkování. Pokud dva křesťané v osobní rovině nedospějí k dohodě, měli by požádat někoho třetího (nebo i více prostředníků), aby jim pomohl(i) spor řešit. Tak si mohou nechat pomoci a vyslechnout přijatelná řešení: „Nedá-li si říci, příber k sobě ještě jednoho nebo dva...“ (Mt 18,16). Tito prostředníci mohou klást otázky a poskyto-

vat rady, ale nemohou žádnou ze stran nutit, aby jimi navrhované řešení přijala.

Urovnání. Pokud vy a váš odpůrce při významném sporu nemůžete dospět k dobrovolné shodě, měli byste přizvat jednoho nebo více prostředníků, kteří vyslechnou vaše argumenty a vynesou závazné a vyjasňující rozhodnutí. V 1K 6,1-8 poukazuje Pavel na to, že takto mohou křesťané řešit i své právní spory (1K 6,4).

Sborová kázeň. Pokud někdo tvrdí, že je křesťanem a přitom odmítá smíření a správné kroky k němu směřují, měli by být přizváni starší sboru, aby oficiálně zasáhli a vyzvali k pokání, spravedlnosti a odpusťení: „Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi“ (Mt 18,17).

ZAJÍMAVÉ TENDENCE NA „KOPCI“

Obraz „kopce“ označuje některé zajímavé tendenze, týkající se reakcí na konflikty. Pohybujeme-li se přes kopec zleva doprava (po směru hodinových ručiček), probíhají reakce nejprve v osobní rovině, aby se pak stávaly stále více veřejnými. Pokud určitou věc nejsme schopni řešit v osobní rovině, pak musí být přizváno stále více zúčastněných, protože k vyřešení sporu je zapotřebí zprostředkování, urovnání, sborovou kázeň či dokonce soudní proces. Pohyb zleva doprava je zároveň vývojem od dobrovolného k vynucenému řešení problému. U všech reakcí na levé straně kopce, od sebevraždy ke zprostředkování, přispívají obě strany k vyřešení problému vlastním rozhodnutím. Při urovnání a agresivních reakcích je výsledek závislý na třetí straně. A to je obyčejně všemi zúčastněnými nejméně preferované řešení.

Dále je nutné poznamenat, že extrémní reakce na konflikty vedou k těžkým ztrátám. Každá reakce na konflikt nás totiž něco stojí. Abychom dosáhli jednoho, musíme se vzdát druhého. Osobní snaha o pokojné řešení nabízí všeobecně „nejvýhodnější“ výměnu. Čím více se člověk vzdaluje z této oblasti na jednu ze stran „kopce“, tím větší

jsou ztráty na čase, penězích, námaze, vztazích nebo čistém svědomí.

Nakonec je nutno poznamenat, že i v výsledcích jednotlivých reakcí je znatelný rozdíl. Pokud však někdo upřímně usiluje o smírlivou reakci, pak s velkou pravděpodobností smíření dosáhne. Naproti tomu únikové a agresivní reakce vedou nevyhnutelně k narušení vztahu a vylučují smíření.

BIBLICKÝ POHLED NA KONFLIKTNÍ SITUACE

Mnoha problémům ve spojení s únikovými nebo agresivními reakcemi na konflikty může být zabráněno, když se naučíme divat na konflikty a řešit je biblickým způsobem. Bůh nám v Bibli vysvětuje, proč ke konfliktům dochází a jak k nim máme přistupovat. Čím lépe rozumíme Ježišovi učením a čím více se jím necháme vést, tím efektivněji budeme moci se všemi druhy nedozumění nakládat.

Podle článku Kena Sandeho „Konflikty nabízí možnosti“ upravil Jarek Andryšek

KONFLIKT MEZI RODIČI A DĚTMI

Konflikt (lat. *conflictus*=srážka) je z psychologického hlediska střet protikladných a vzájemně se vylučujících tendencí a sil. Ne každá problémová situace - rozdílnost představ, postojů a zájmů, musí vyústit v konflikt. Záleží na tom, jak umíme komunikovat a předešvím, jak umíme v komunikaci **naslouchat**, vnímat toho druhého a nejen **sebe**. Ke konfliktům mezi rodiči a dětmi dochází nejčastěji v období došívání. Hovoří se o kritickém období vzájemných vztahů. Pro vytváření pozitivního citového vztahu mezi rodiči a dětmi je nejdůležitější období předškolního věku dítěte. Pokud toto období dítěte není ze strany rodičů zanedbáno, nemusí být dospívání pojmenováno konflikty a nedozuměními.

Pro předcházení, případně řešení konfliktů je podstatné, jak rodiče „nakládají“ se svou autoritou. Zda dokážou své děti také

pochopit, nebo zda se jen snaží své děti z pozice „moci“ autoritářsky a direktivně ovládat. Někdy dochází ze strany rodičů až k agresivnímu jednání. Agresivní jednání neznamená jen fyzické násilí, ale i urážky, zesměšňování či ponižování/ironie/. Reakce dětí se pak odvíjí od jejich temperamentu. V podstatě však dochází buď ke vzdoru, nebo naopak k rezignaci, apatií, pasivitě, k pocitům méněcennosti (viz. Ef 6,4 „Otcové nedráždejte své děti ke vzdoru...“ nebo Ko 3,21 „Otcové neponižujte své děti, aby nemalomyslněly.“).

Ke konfliktům mezi rodiči a dětmi může docházet i z důvodu protěžování - upřednostňování dítěte. Rodiče (a prarodiče možná ještě více) mají rádi děti hodné, nadané, bezproblémové. Protěžování pak narušuje vztahy nejen mezi rodiči a dětmi, ale také mezi sourozenci. Mimo konflikty *interpersonální* (mezi osobami) dochází i ke konfliktům *intrapersonálním* (vnitřním, osobním). U dětí k nim dochází v případech neharmonického soužití rodičů, rozpory mezi slovem a skutkem, rodiče se chovají jinak na veřejnosti (např. ve sboru) a jinak doma. A tyto vnitřní konflikty pak negativně poznamenávají osobnostní vývoj dítěte. Za připomenutí stojí také skutečnost, že časté konfliktní situace a zvlášť ty, které se neřeší, mohou způsobit i závažné zdravotní problémy (tzv. psychosomatická onemocnění).

Bedřich Kostlán

KONFLIKT V CIRKVI

(Skutky 15)

V Latinskej Amerike sa rozpráva príbeh o chudobnom roľníkovi. Don Manuel mal jednu zvláštnu záľubu - choval a trénoval kohútov na populárne kohútie zápasy. Jeden rok sa mu dvaja kohúti zvlášť vydarili a tak sa tešil, ako pôjde do mesta na jarmok a jeden z jeho borcov bude určite šampiónom. Keď prišiel čas, pozorne ich zviazał a naložil na korbu svojej dozdávky. Aké bolo jeho prekvapenie a zdeseňie, keď v cieli cesty našiel v aute namiesto

statných kohútov len dva zakrvavené chumáče! Bitkári sa totiž cestou odviazali a pustili sa navzájom do seba. Teraz už ani jeden nebol schopný postaviť sa do ringu. Don Manuel mohol už len so zúfalstvom v hľase skonštatovať: "Aká škoda, že som im nevysvetnil, že patria do jedného tímu!"

Kresťania vedia, že na pravde záleží a často sú ochotní za ňu bojovali - niekedy aj proti iným kresťanom. **Najväčnejšie sporu medzi nami sú práve tie, kde ide o správne učenie.** Ako sa s takýmto rozporom máme vyrovnáť bez toho, že by sme sa do seba pustili ako kohúty Dona Manuela? Ved' aj o nás platí, že patríme do jedného tímu!

História cirkev i jej súčasnosť nám nespočetnými príkladmi ukazuje, že ako jednotliví kresťania, tak aj ich spoločenstvá majú ďaleko k dokonalosti. Niekedy s nostalgiou hovoríme o prvej Cirkvi, akoby bola ideálom, ktorý chceme v každom ohľade nasledovať. Myslíme na apoštolov a ich mocné kázanie, zjavné pôsobenie Svätého Ducha, nádherné spoločenstvo, kde nik netrpel núdzu a tisíce obrátených za jediný deň.

Aj prvá cirkev však **mala svoje problémy.** Bolo tu pokrytectvo a lož Ananiáša a Zafiry, napäť medzi helenistickými a hebrejskými veriacimi v Jeruzaleme, nezhody ohľadom evanjelizácie medzi pohanmi a dokonca nedorozumenie medzi blízkymi spolupracovníkmi Pavlom a Barnabášom. Keď pozorujeme číname listy apoštolov, nájdeme tam problémov ešte viac. Ani na počiatku neboľala cirkev dokonalá (takou bude raz v nebi), mala svoje chyby, problémy a konflikty. Dôležité však je, že ich s pomocou Svätého Duha riešila a my sa z jej zápasov naznamenaných v Písme môžeme poučiť.

O jednom z najväčnejších vieroučných konfliktov sa môžeme dočítať v 15. kapitole knihy Skutkov. V jej úvode sa dozvedáme, že podaktori, čo prišli z Judska (do Antiochie), učili bratov: Ak sa nedáte obrezať podľa Mojžišovho predpisu, nemôžete byť spasení. A medzi nimi a Pavlom

a Barnabášom vznikol spor a nemalá hádka (v 1-2). Pavol a Barnabáš boli medzi učiteľmi cirkev v Antiochii a zároveň boli misionári, nesúcimi evanjelium, dobrú správu o Božej milosti, do sveta. A tu zrazu poza ich chrbát prichádzajú iní učitelia, snažiaci sa prepašovať do zborov iné učenie, ktoré predstavuje pre novoobratených pohanov veľký problém. Nemôžme sa Pavlovi a Barnabášovi čudovali, že sa proti nim ostro staviajú. Tu však nejde len o ich osobnú angažovanosť. Cirkev stojí vskutku pred veľkou výzvou. Zostane kresťanstvo len akousi sekto na periférii judaizmu, alebo sa stane celosvetovou vierou, zahrňajúcou všetkých, čo sa spoľahlia na spasiteľnú Božiu milosť? Nešlo tu o nič menšie, než budúcnosť celého Božieho diela. Aj preto si tento problém vyžiadal riešenie až v Jeruzaleme. Spôsob, ako sa prvá cirkev s týmto vážnym sporom vyrovnala, je i pre nás vzorom, z ktorého sa môžeme mnoho naučiť. **Z 15. kapitoly Skutkov môžeme čerpať princípy**, ktoré nám pomôžu i v našich dnešných zápasoch. Tu sú niektoré z nich:

Doprajme priestor pre rozmanitosť ...

Nikto z nás nemá úplné poznanie Božích pravd. Apoštol Pavol napísal: „Teraz vidíme len akoby v zrkadle, v záhade, ale potom tvárou v tvár. Teraz poznávam sčasti, ale potom budem poznávať tak, ako som bol spoznaný“ (1Ko 13,12). Preto by nás nemalo prekvapovať, že nie všetci kresťania vidia všetky veci rovnako. Aj z nášho osobného založenia, našich duchovných darov alebo našich tradícii vychádzajú rozdiely medzi nami. Ale to nie je nič nové: zbor v Jeruzaleme bol iný ako v Antiochii a ten bol iný ako v Efeze. Pavol bol iný ako Jakub a ten bol iný ako Ján. To by nás nemuselo prekvapovať a ani trápiť - ak len rozdiely nejdú prídaleko.

... ale existujú hranice, ktoré nemožno prekročiť.

Pavol s Barnabášom videli, že učenie judaistov predstavuje vážnu hrozbu, ktorej

treba čeliť. Ich vynucovanie obriezky ako podmienky pre spasenie jasne prekračovalo zakázanú hranicu. Tu na nás číha problém: ľahko sa povie, že sa musíme zhodnúť na podstatných veciach a v nepodstatných môžeme byť tolerantnejší, lenže niekedy je podstatou sporu práve otázka, kadiaľ ide hranica medzi podstatným a menej dôležitým. Sú veci, od ktorých nemôžu ustúpiť, ako napríklad konečná autorita Písma, božstvo Pána Ježiša a dostačnosť Jeho spasiteľného diela. Učenie judaistov spochybňovalo samotnú podstatu evanjelia, a takými sú aj všetky učenia, ktoré ako podmienku spasenia uvádzajú vieru v Pána Ježiša plus čokoľvek iné (robenie dobrých skutkov, krst, ďalšia duchovná skúsenosť, „správny“ názor na detaily druhého príchodu, dodržiavanie istých tabu a pod.). Toto je otázka, ktorú sa kompromisy robiť nedajú.

Uznejme našu závislosť na "širšej" Cirkvi.

V Antiochii mali dosť schopných učiteľov aj prorokov a dokonca aj skúsenosť s priamy vedením Svätého Ducha (Sk 13,1-2). Napriek tomu nechceli riešiť tento závažný problém sami. „Rozhodli, že Pavol, Barnabáš a niekto ďalší spomedzi nich pôjdu s touto spornou otázkou k apoštolom a starším do Jeruzalema... Keď prišli do Jeruzalema, privítala ich cirkev, apoštoli a starší“ (v 2, 4).

Vyznávame vieru, že Cirkev na celom svete je Kristovým telom. Tu vidíme praktickú aplikáciu tejto vieri. Nik z nás nie je v plnom zmysle slova nezávislý - to platí pre jednotlivcov i zby. Máme sa čo v pokore učiť od iných kresťanov. Pavol sa modlí, „aby ste tak zakorení a upevnení v láске mohli so všetkými svätými pochopit...“ (Ef 3,17-18).

Nezabúdajme aj uprostred problémov chváliť Boha za to, čo robi.

Na ceste do Jeruzalema neboli vyslanici z Antiochie „utopení“ v probléme, ktorý sa ich tak hlboko dotýkal. „Prechádzali cez

Feniciu a Samáriu. Rozprávali, ako sa obrátili pohania a všetkým bratom spôsobili veľkú radosť" (v 3). Nenechajme sa ani my obrať tažkostami o príležitosti ďakovať Pánu a chváliť ho za jeho milosť.

Vytvorme príležitosť pre primeranú diskusiу.

Ked' prišli do Jeruzalema, obidve strany dostali priestor prednieť svoje stanovisko. „(Pavol a Barnabáš) vyrozprávali, čo všetko Boh s nimi urobil. Nato vstali niektorí zo skupiny farizejov, ktorí uverili a raveli: Treba ich obrezať a prikázať im, aby zachovávali Mojžišov zákon“ (v 4-5). Apoštolovia si všetko dôkladne vypočuli prv, než sa podujali o veci rozhodovať. Jakub, jeden z nich nám vo svojom liste radi: „Nech je každý človek rýchly, keď treba počúvať, pomalý, keď má hovoriť, pomalý k hnevnu“ (Jk 1,19).

Kladme si zásadné otázky.

Ked' sa strhla veľká hádka, berie si slovo Peter, aby upozornil na dve dôležité otázky. Prvá je: Ako Pán Boh riešil podobný problém v minulosti? Na príklade vlastnej skúsenosti z Korneliovho domu dokladá, že Boh pohanom „daroval Ducha Svätého, tak ako aj nám. A medzi nami a nimi nerobil vôbec nijaký rozdiel, keď vierou očistil ich srdcia“ (v 8-9). Druhá otázka znie: Aké následky prinesie naše rozhodnutie? Peter dôvodí, že jarmo, ktoré bolo aj pre Židov tažké, by predstavovalo pre pohanov neznesiteľné bremeno. V tomto dáva príklad aj nám, aby sme pri sporných otázkach hľadali podobné precedensy (v Písme i v historii) a zvažovali dôsledky, ktoré naše rozhodnutie prinesie.

Vypočujme osvedčených svedkov.

Po Petrovi dostali slovo Pavol s Barnabášom, ľudia, „ktorí vydali svoj život za meno nášho Pána Ježiša Krista“ (v 26) a celé zhromaždenie so zatajeným dychom počúvalo ich svedectvo (v 12). Dlhoročná služba pre Pána nie je stopercentnou zárukou pravdivosti (zvlášť, keď takýchto ľudí vidime na

oboch sporných stranach), predsa však si osvedčení pracovníci na Božom diele zaslúžia, aby boli vypočutí a aby ich stanovisko bolo vzaté do úvahy.

Porovnávajme skúsenosti s Písmom.

Skúsenosti zo života s Pánom sú veľmi cenné, avšak konečný verdikt pri rozhodovaní musí patriť Biblia, ona je našou konečnou autoritou vo veciach viery i praxe. To nám pripomína apoštol Jakub, keď skúsenosti Petra, Pavla i Barnabáša podopiera slovami Písma (v 16-18, citovaný Ámos 9,11-12). Musíme však byť opatrní, aby sme slovami Písma nevytíhalí z kontextu a nepri-spôsobovali, aby vyhovovali našim potrebám. Biblia musí súdiť našu skúsenosť, nie naopak.

Komunikujme písaným slovom i osobne.

Jakub potom navrhhol, aby zainteresovaným poslali list s apoštolským rozhodnutím (v 20). Je to možno nepatrny detail, ale veľmi praktický a v prípade sporu dôležitý. Písané slovo zabezpečí, že každý bude mať prístup k záverom v tom istom znení, aby sa predišlo ďalším nedorozumeniam, kto, čo a ako povedal.

Presnosť a istá strohosť písaného odkazu je tu však vyvážená teplom osobného kontaktu. „Apoštoli a starší, spolu s celou cirkvou rozhodli, že spomedzi seba vyberú mužov a pošlú ich s Pavlom a Barnabášom do Antiochie“ (v 22). Ich úlohou bolo doručiť správu nielen verne, ale aj ohľaduplnie, aby sa oboch strán dotkla pravda hovorená v láske. Veľmi dôležité bolo, aby Cirkev zostala jednotná a „porazení“ neboli vypodení z jej spoločenstva.

Pekný príklad takého prístupu vidime v histórii v jednani generála Granta s porazenými vojskami v závere americkej občianskej vojny severu proti juhu. Aj vďaka tomu zostali Spojené štáty americké spojenými. V kontraste s tým po skončení prvej svetovej vojny viaczní spojenci určili také podmienky porazeným, že hned pri uzavretí mieru boli zasiate semená budúceho sve-

tového konfliktu. Aj my si musíme dať pozor, aby sa nám nestalo, že vyhráme bitku, ale prehráme vojnu. Diabol využije každú príležitosť, aby postavil kresťanov proti sebe a rozbil našu jednotu. Náš boj musí byť vedení predovšetkým proti jeho zámerom, nie proti našim bratom a sestrám.

Nerobme kompromisy v podstatných veciach ...

Apoštolské rozhodnutie bolo jasné. Veriaci z pohanov sa nemusia znepokojovať, ich slobodný prístup k Božej milosti nebude obmedzovaný bremenom židovského zákonictva (v. 28).

... ale budme ústretoví v druhoradých veciach.

Sloboda v Kristu nemá byť zneužívaná na úkor iných, preto sú tu ďalšie pokyny. Ako prejav ohľaduplnosti k židovským veriacim sa majú pohania „zdržiavať mäsa obetovaného modlám, krvi, mäsa zo zaduseného a smilstva“ (posledný prikaz z iných dôvodov a s trvalou platnosťou). „Lebo Mojžiš, ktorého každú sobotu čítajú synagógach, má od dávnych pokolení po mestách tých, čo ho ohlasujú“ (v 20-21, 29). Pavol, ktorý bol v tomto konflikte na strane zástancov slobody, inde píše, že je dobré svoju slobodu užívať tak, aby sme neubližovali ostatným (Rim 14,13; 19; 15,1; Ga 5,13).

Nezabúdajme na povzbudenie.

Konflikt, ktorý vážne ohrozil jednotu a učenie cirkvi bol s Božou pomocou vyriesený a to tak, že výsledkom bola radosť a povzbudenie veriacich (v 30-32). Je to zvláštny prejav Božej múdrosti a moci. On dokáže aj potenciálne nebezpečnú situáciu otočiť tak, aby svojich verných naučil niečo nové a posilnil. Z jeho milosti sa aj naše konflikty môžu obrátiť na dobré, ak budeme predovšetkým hľadať Jeho pravdu a Jeho česť.

Peter Kozár

BLAHOSLAVENÍ, KTORÍ PÔSOBIA POKOJ

(Varovanie pred sporom)

Biblický text: Jk 3,13-18

„*Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech dobrým správaním preukáže svoje skutky v múdrej skromnosti*“ (v.13).

Pod sporom sa rozumie prudká výmena protichodných názorov. „Žiť v spore“ znamená mať s niekym dlhý čas rozdielne názory. Tak, že v tomto čase nemôže prísť k zhode. Musíme však rozlišovať. „Sporiť sa“ znamená zarietene i väšnivo vyjadrovať svoje názory – aj keď sa naproti druhej strane vystupuje „férovo“. „Hašteri“ sa znamená správať sa škripne a podnecovať nepokoj. Hoci to chču len niektorí, rôznoradé skúsenosti potvrdzujú, že konflikty, ne-láska, spory sú na dennom poriadku. Často aj v Cirkvi.

Jakub rieši tento problém vo svojom liste. Robí to nepriamo, keď hovorí, že „jazyk, toto nepokojné zlo, plné smrtiaceho jedu, nikto z ľudu nedokáže skrotiť. Ním dobrorečíme Pánovi a Otcovi a nim preklíname ľudi... Bratia moji, nemá to tak byť!“ (v.8-10). Keď jazyk niektorého človeka súčastne žehná i preklina, tak je tento človek rozpoltený.

Jakub preto v 3. kapitole od 13. verša píše o tom, ako predchádzať sporom v Cirkvi. V neposlednom rade vyzdvihuje ako základný predpoklad duchovného správania: jemnú, k pokoju slúžiacu lásku (v. 13). Ona je prejavom pravej, bozskej múdrosti, prichádzajúcej zhora.

Pravá múdrost' sa ukáže v praktickom živote

Kto z nás by nechcel byť múdry? Slovo „múdrost“ bolo veľmi časté časť písania tohto listu. Jakub vraví: Múdry je ten, kto dobre rozumie Božej vôle a podľa nej žije. Písal najmä pre tých, ktorí chceli byť učiteľmi múdrosti a sami sa mali za takých. Týmto ľuďom jasne povedal: Kto chce iným uká-

zať cestu, nech ukáže vo svojom živote, že Božia láska určuje jeho konanie. Potom bude vzorom. Žiaľ mnohí sa púšťajú do súborov s inými a pri tom chcú ostatných naprávať. Vedľa nienavist' a sporu sú znakmi nepravej, zemskej múdrosti!

Svárlivosť je ovocím zo zlého stromu (v.14-16)

Jakub hovorí ku kresťanom! Zlé pomerky, ktoré opisuje, sa vyskytujú aj v Cirkvi: *horká závist', svárlivosť, nenávist', sebecké vychvaľovanie, stranickosť* ... Ak sa vidí také ovocie pyšnej múdrosti, dá sa spoznať, že ide o ovocie zo zlého koreňa. Zemský znamená, že koreňom je duch a múdrost' tohto sveta. Človek pláva s prúdom myšlenia a charakteru sveta, ktorý ho obklupuje. *Duševný znamená*, že korene tejto múdrosti ležia v duchu človeka, ktorý nie je prebudený Božím Duchom. Démonský znamená, že táto „múdrost“ je vnuknutá temnými silami..

Tieto veci sú príčinou zlého správania sa jednotlivcov v osobnom živote aj v Cirkvi. Všetko, čo sa proti Božej láske, proti sa i Božej múdrosti. Všetko, čo pochádza z ducha padlého sveta, pôsobí v konečnom dôsledku rozkladne. Lebo kde je nenávist' a hašterivost', tam je rozvrátenie, nesvälosť a zmätok (v.16).

Nebeská múdrost' rozsieva pokoj (v.17)

Každý veriaci a zvlášť učiteľ má byť vyučovaný a vedený Bohom. Jakub rozvíja sedem poznávacích znakov, aby ukázal dokonalosť nebeskej múdrosti. *Múdrost' zhora je*

• **čistotná** - myšlienky sú osloboodené od hriechov pýchy, túžby po moci, prehnanej túžby po sebauplatnení v živote a v Cirkvi,

• **pokojamilovná** - táto múdrost' vedie k pokolu a jednote a bráni sa svojvoľnému deleniu i bludnému učeniu. Chráni sa každého druhu hašterenia, vytvárania zneprávlených skupín a stranického správania. Narodila sa z pokoja a smeruje k pokoju,

• **prívetivá** - je blahosklonná a dobrotičká k iným,

• **poslušná** - život takýchto ľudí je ovplyvnený poslušnosťou Božej vôli,

• **plná milosrdenstva** - duchovne mûdrych sa dotýka nûdza, problémy a hriech ostatných, nepovyšujú sa nad nich, ale majú s nimi súcit,

• **nestranná** - neprikláňa sa na jednu stranu, vecne skúma, čo je správne, nezávisle na tom, od koho to pochádza,

• **nepokrytecká** - takí ľudia sú opravdiví, nepredstierajú iným niečo, čo skutočne nemyslia.

Kto sa tak správa, nasleduje vzor a príkaz Kristov. Svätý Duch viedie do pokory a spoločenstva. Tak konanie prináša ovocie pokoa. Keďže je pohnútkou pokoj a cieľom vytváranie ovzdušia pokoa, potom sa zboru nedelia aj keďže rozdielnosť názorov. Kto z nás by nevedel, že hašterivost' a nepokoj pôsobia rušivo? Preto nás i toto Božie slovo vyzýva, aby sme v osobnom živote i v Cirkvi konali podľa Bohom darovanej mûdrosti.

Hľadajú sa tí, čo pôsobia pokoj

Ľudia, ktorí majú nebeskú mûdrost' sú tí, čo pôsobia pokoj. To ale v nemalej miere závisí od toho ako ovládajú svoj jazyk. Podnetov pre príležitosné slovné prestrelky, hašterivé výpady alebo dokonca trvalé nepriateľstvá bolo dosť i v Cirkvi – v minulosti aj teraz. Môžu spočívať v rôznosti názorov, rôznom pochopení otázok učenia alebo v sociálnej rôznosti. Preto pokoj nie je prirodzený. Nie je jednoducho tu. Musí sa vytvoriť. Nedá sa však vytvoriť tým, že sa všetky rozdielnosti zrovnanú a všetci budú donútení podriadiť sa jednému názoru. Ten-to pokoj sa nedá vynútiť ani autoritatívnymi snahami o jednotu. Uskutoční sa iba pokojným správaním mierumilovných ľudí. Tí, čo rozsievajú pokoj, budú žať spravodlivosť. A „ON“, ktorý je pokoj, bude prebývať medzi nimi.

Michael Zimmerman - prel. Ján Čiž

MISIA

QUO VADIS MISIA ?

Na počiatku

Je to už veľmi dávno, čo naši starí otcovia, ešte za prvej Československej republiky zažili normálne spoločenské prostredie pre normálny zborový život. Misia nebola oficiálne ničím obmedzovaná, iba ak nechutou ľudí počúvať evanjelium. A im ku cti treba povedať, že po štyridsiatich rokoch za nimi ostal viditeľný výsledok v podobe zborov v mnohých mestách a dedinách, ktorých počet bol približne rovnaký ako dnes. Práca to bola neľahká. Boli medzi nimi aj kolportéri, ktorí chodili z domu do domu, na chrabte „ruksak“ plný Biblie, Nových zákonov a evanjelizačných traktátov. Mnohokrát ich ľudia s nadávkami odháňali od svojich dverí. Ale oni šli vytrvalo ďalej. Jeden sial, druhý zalieval a Boh ich usilovnú prácu žehnal tým, že dal vzrasť (Sk 2, 47).

Boli to časy chudobnejšie ako tie dnešné. Pamäťám si z rozprávania svojho otca, že keď išiel ako mladý kresťan spolu so starším bratom na vidiek navštíviť istú rodinu, ktorá už prijala evanjelium, ich celodenná strava bola troška zemiakov a kyslé mlieko, v ktorom vseličo plávalo. Otec ako mladší, prespal na drevenej lavici v kuchyni, prikrytý starým zimníkom. Ráno sa zobudil na čudný pocit sverbenia po celom tele. Kabát, ktorým bol prikrytý, totiž vysieval roky v stajni a prikrývali ním kone – preto mal už trvalých obyvateľov. Potom, cez deň, sa snažili gazdovi na hospodárstve trochu pomôcť, aby mal večer čas spolu s celou rodinou – a prípadne aj so susedmi – počúvať výklad Božieho slova.

Boli takí bratia, ktorí sa venovali zborovej práci a misii „naplno“. Boli zase iní, ktorým Pán Boh dal viacej finančných prostriedkov a tí mali na výplatnej listine vo svojej firme tých, čo pracovali naplno v Božom kráľovstve. Práca sa pomaly, ale viditeľne

rozrastala. Dokumentom toho obdobia je aj kniha „Cestou pravdy a lásky“, ktorá vyšla v roku 1997.

Obdobie komunizmu

Potom nasledovala studená sprcha vo forme druhej svetovej vojny a neskôr komunistickej diktatúry, ktorá neumožňovala – okrem osobného svedectva – takmer žiadne iné formy evanjelizácie. *Zbory boli začlenené do „cirkevných priestorov“ a nesmeli byť veľmi viditeľné na verejnosti.* V podstate išlo v prípade cirkvi o také prežitie, aké spoločnosť prežívala cez vojnu. Toto „vojnové kresťanstvo“ potrebovalo zvláštne mechanizmy, nutné na prežitie. Jeho súčasťou bola konspirácia, mnohé veci ako napr. letné pobytu s mládežou sa robili len vďaka ochote niektorých dobrovoľníkov riskovať problémy s vrchnosťou (štátnej bezpečnosťou) a prípadne so zamestnávateľom. Pretože práca s mládežou bola oficiálne zakázaná. Mládež mala patriť režimu a ateistom. Viacerí predstaviteľia zborov boli pod drobnohľadom vrchnosti, boli psychicky deptaní a zastrašovaní a mnohí z nich si odniesli pamätku na tie časy v podobe trvalej psychickej traumy. Podnes pri pohľade na akúkoľvek uniformu sa im trochu viac rozbúší srdce a je jedno, či je to policajt, vojak, alebo colník. A niektorých srdce to žiaľ nevydržalo – ako napr. srdce môjho otca, ktorý po jednom z mnohých predvolaní na štátну bezpečnosť dostal tretí infarkt a po týždni zomrel. *Ale niekto musel nadstaviť chrbát, aby zborov mogli vôbec existovať.* Niektori z vodcov pred týmto tlakom kapitulovali a radšej ušli na Západ – a odtiaľ, z bezpečia, kritizovali tých, čo mali odvahu zostať a pokračovať v práci tak, ako to bolo možné. Ale pastier neopúšťa ovečky v ohrození. Mnohí z vodcov, čo zostali, totiž mali ešte v čerstvej pamäti obdobie, kedy boli bratské zbory (dnes „kresťanské“) zakázané. Po opäťovnom povolení činnosti zborov v roku 1956 museli skonštatovať, že z mnohých ostalo len torzo. Mnohí z veriacich sa za-

členili do tých kresťanských cirkví a spoločenstiev, ktoré oficiálne „fungovali“ ďalej, našli si tam životných partnerov a nemali záujem vrátiť sa späť. V prípade, že by zbory šli do trvalej illegality, hrozil koniec sľubne sa rozvíjajúcej práce, začiatok na začiatku 20. storočia.

Toto všetko pišem nie preto, aby som glorifikoval ľudí, ale aby tí, ktorí ten čas poznajú už len z rozprávania svojich rodičov, neprestali byť Pánu Bohu vďační za všetky možnosti, ktoré dnes ako kresťania máme a uvedomili sa za ne svoju zodpovednosť.

A dnes ?

Po celé dve generácie bola prerušená normálna kontinuita v misijné práci, ktorá začala na začiatku minulého storočia. To, čo my pokladáme za normálny kresťanský osobný či zborový život, je častokrát ešte to kresťanstvo, ktoré som nazval ako „vojnovo“. Stále sme v obrannej pozícii. Keď je u nás doma na návštěve mládež, automaticky večer zastierame okná. Hoci nás nikto nenutí, aby sme náš kresťanský život obmedzili len na cirkevné objekty, sami sa do nich uzavárame a cítime sa tam bezpeční. Na verejnosti sa kresťanská mládež hanbi spievať kresťanské piesne a hovoríť o svojej viere. **Nikto nám dnes už nebráni, aby sme mysleli na „expanziu“, na zakladanie nových zborov, na zahraničnú misiu, ale nejako sa na to necitíme. Hoci za normálnych okolností je to neoddeliteľná súčasť normálneho zborového života.** Stačí sa pozrieť na počiatky Cirkvi do knihy Skutkov apoštolov, prípadne do tých krajín, ktoré traumu komunizmu nezažili. Preto je pochopiteľné, že myšlienka na misiu je nám trochu cudzia, veď kde sme sa to mali naučiť? Nikto z tých, čo sa narodili až po druhej svetovej vojne si naozaj nemôže pamätať, ako naše zby zvlnili. Mená ako F. Butcher, M. Sadloň, K. Pavlovič, J. Siracký, J. Mrožek, F. J. Křesina, Dr. J. Žeman a i. sú pre mnohých už len legendy z dávnych čias.

To bol jeden z dôvodov, prečo sa starší bratia dohodli na usporiadanie konferencie

o misii v Harmónii pri Bratislave, kde sme si pozvali tých, čo misiu robia už dlhé roky. Vedľa mudy človek sa rád poučí zo skúsenosti iných a netrvá na tom, že musí všetky omaly prežiť na vlastnej koži. Kedže s misijným domom vo Wiedeneste, v Nemecku, máme dlhorocnú spoluprácu, rozhodli sme sa pozvať bratov odiaľ. Myslím, že nikt z tých, čo konferenciu navštívili, neľutoval čas ani finančné prostriedky. Celé stretnutie sprevádzalo intenzívne modlitebné spoločenstvo. Pán Boh sa k nám prihováral veľmi osobne. Okrem osobnej inšpirácie pre misijnú prácu sme mali možnosť stretnúť sa so všetkými, ktorí z Kresťanských zborov už nejak misijné pracujú a vypočúť si krátku informáciu o ich práci. Aj keď to nie je zatiaľ misia Kresťanských zborov, sú to bratia sestry, ktorých Pán do práce už povolal. Mali sme možnosť vysvetliť na modlitbách pre nich požehnanie. Rozchádzali sme sa s modlitbou, aby Pán pokračoval vo svojom diele v našich životech aj keď sa vrátime do svojich domáčich zborov, a aby nám ukázal - rovnako ako starší v Antiochii (Sk 13:1n) - kde nás chce použiť.

Lubomir Vyhnanek

MISIA NA NÍLE

Viani navštívili Kresťanský zbor v Nitre pracovníci švajčiarskej evanjelickej Misie na Nile, brat Emmanuel Lippuner z vedenia misie v Knonau a Güetli a egyptský misijný lekár Dr. Emad Soliman. Dopravili ich prekladateľka, sestra Mária Kočalková z Brna, ktorá prekladá a vydáva časopis Pramene, slovenskú verziu časopisu Wasserquellen, vydávaného touto misiou. Rozprávali nám ako pracuje táto misia viery, založená na dôvere v lásku a moc všemohúceho a láskyplného Boha a poslušnosti veľkému misijnému príkazu Pána Ježiša Krista. Pretože ich svedectvo bolo pre nás veľkým povzbudením k životu viery a oddanosti nášmu Pánovi, chceme sa

i čitateľom Živého Slova sprostredkovať informácie o živote a práci tejto misie.

Misia na Nile pracuje v 9 krajinách Po-nilia: v Tanzánii, Burundi, Rwande, Kongu (bývalom Zaire), Etiópii, Eritrei, Sudáne a Egypte i v nenílskom Tunisku. Spolu so švajčiarskymi a nemeckými misijnými pracovníkmi tu pracujú ich oveľa početnejší domorodí spolupracovníci – dovedna ich je všetkých asi 225. Popri zvestovaní evanjelia je ich ďalším poslaním praktická sociálna pomoc obyvateľom týchto krajín v rôznych oblastiach života.

Podporujú ju mnohí kresťania vo Švajčiarsku aj v iných krajinách.

Stručná história misie. Misia začala v roku 1900 vo vtedy egyptskom Assuáne ako Sudánska priekopnická misia. Cieľom jej zakladateľov bolo znova-zvestovanie evanjelia Nubijcom. V ich krajinie, Nubii, panovali až do XV. storočia kresťanskí králi. Potom bola táto krajina za veľmi krátky čas zislamizovaná. Ale mnohé kresťanské zvyky sa v nej udržali dodnes. Švajčiarska misia tu pôsobila najmä v medicínsko-diakonskej práci až do roku 1988, kedy jej službu prevzala istá nemecká misia. Po druhej svetovej vojne sa práca misie rozšírila do ďalších vyšie-vedených krajín.

Tak začal lekár Dr. Georg Trüb po roku 1950 prácu v malej misijnnej klinike Abu Rof v sudánskom Omdurmane. Na pozvanie etiópskeho cisára, Haileho Selassieho I., začala misia v roku 1962 prácu v Eritrei, ktorá bola rok predtým násilne pričleňená k Etiópii. Obe krajinu boli od roku 340 kresťanské so štátou koptickou cirkvou, ktorá určovala život veriacich. Cisár bol jej pátronom. Manželia Schaffnerovci prišli zo Súdánu do eritrejskej Adi Qualy, kde vybudovali misijnú školu pre deti. O niekoľko rokov

neskôr otvorila misia Misrah Centrum (Stredisko Nádej) pre telesne postihnutých v hlavnom meste Etiópie, Addis Abebe. A v roku 1984 bola v divokom prostredí oblasti Tadelle Harole (185 km južne od Addis Abeby), v ktorom žila iba divá zver, hyeny a opice, založená misijná klinika Walga. Slúži ako jediná pre dve oblasti, v ktorých žije okolo 125 000 obyvateľov.

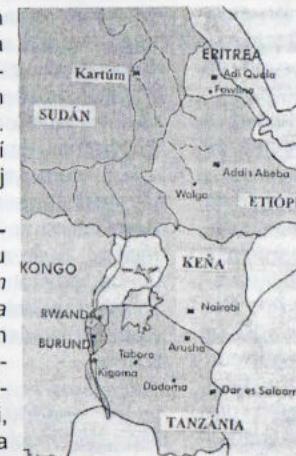
V roku 1971 bola misia prizvaná k správe základnej školy École Kallaline v Tunisku, kde sa mohla podieľať na vyučovaní a zvestovať evanjelium 150 žiakov.

Od roku 1986 sa misia podieľa na biblickom vyučovaní v Rwande. Táto práca sa po masovom vraždení za občianskej vojny v Rwande rozšírila prostredníctvom kresťanských utečencov do susedných krajín: Burundi, Tanzánie, Keni i do východného Konga. Pre deti utečencov tu boli založené nedefiné školy.

Súčasný stav misie. Práca misie sa je uplynulé storočie a najmä v jeho druhnej polovici veľmi rozrástla najmä zapojením dvoch stoviek domorodých pracovníkov do nej. Ďalej je načrtnutý jej súčasný stav v uvedených krajinách.

Južné Ponorie. V utečeneckých táborech v Tanzánii, Keni, východnom Kongu sú pre utečencov z Rwandy zabezpečované potraviny, šatstvo, hygienické potreby a pastori a evanjelisti z rôznych kresťanských spoločenstiev im zvestujú evanjelium a vyučujú ich základným biblickým pravdám. Ďalší misijní pracovníci pomáhajú najmä matkám s deťmi a vdovám v ich ľažkej životnej situácii. A pomáhajú aj ďalším utečencom k sebepomoci, ktorou by si zaobstarali živobytie.

Etiópia. V tejto krajine vládne v súčasnej dobe chaos a veľká bieda. Obyvateľstvo

je stále ohrozené hladom. *Klinika Walga* zis-kala viacerých zapálených domorodých pracovníkov. Ošetrujú v nej tisíce pacientov zo širokého okolia (26000 v roku 2000) a rodí sa v nej každoročne veľa detí. Okrem toho pracovníci kliniky a nimi vyškolení domordi pomocníci vykonávajú rozsiahlu zdravotno-osvetovú prácu v okolitých dedinách. Misrach Centrum v Addis Abebe poskytuje slepým, hluchým a inak telesne postihnutým ľuďom možnosť vyučiť sa pre nich vhodnému povolaniu. Na oboch miestach prebiehajú biblické kurzy, v ktorých sa účastníkom približuje zvest evanjelia.

Eritrea. Táto krajina dosiahla v roku 1991 nezávislosť a chce byť sebestačnou vo výžive.

Aj misijná škola v *Adi Quale* pestuje na svojom dvore obilie. Škola má vysokú úroveň a mnohí jej bývalí žiaci zastávajú dôležité miestza v štátnej správe a hospodárstve.

Sudán. Na misijnej poliklinike *Abu Ruf* ošetrovia za rok asi 25 000 pacientov. Sú to najmä utečenci zo južného Sudánu, kde zúri občianska vojna a život v stepnej a púštnej krajine je veľmi tăžký. Utečenci, najmä vdovy s deťmi, sú v stave hľbokej skleslosti a pracovníci kliniky majú možnosť zvestovať im evanjelium.

Tunisko. V tejto krajine najmä pod vplyvom francúzskej televízie prebieha boj dvoch svetov – starého muslimského a nového po-kresťanského európskeho. V takomto stretnutí dvoch i troch pokolení usiluje sa *École Kallaline* vstiepoval svojim žiakom kresťanský pohľad na svet a život v ňom a zároveň ich dobre pripraviť do tohto života.

Egypt. V Egypte je v súčasnosti najdôležitejším projektom stavba malej misijnnej nemocnice v *Nagade*, asi 30 km severne od Luxoru. Budú v nej pracovať švajčiarski aj egyptskí pracovníci. Výstavbu a zariadenie nemocnice organizuje mladý egyptský lekár Dr. *Emād Soliman*. Sám o sebe hovorí: „Pochádzam z evanjelickej rodiny v sredoegyptskom meste Minia. Uveril som ako trinásťročný

v našom zbore. Moja viera bola prehľbovaná štúdiom Biblie v malých skupinkách... Rád čítam a pišem básne. Počas štúdia som pôsobil 10 rokov ako učiteľ nedelejnej školy, z toho posledné 2 roky som školil učiteľov nedelejnych škôl...

Mojím cieľom je slúžiť prostredníctvom medicíny ľuďom v Egypte, predovšetkým deťom..."

Ďalej hovoril o tom ako v roku 1998 počas vojenskej služby utrpel úraz, pri ktorom bola zlomená a posunutá jeho chrvtica. Nemohol chodiť a hrozilo mu ochrnutie. Modlil sa vrúcne k Bohu, i jeho priatelia sa za neho modlili. A Pán Boh urobil zázrak. Prostredníctvom operácie pomocou nástroja, ktorý sám vyrobil, mu On navrátil stratené zdravie. Moslimský chirurg, ktorý ho operoval, sa ho spýtal: „Odkiaľ ste vzali ten nápad?“ A on mu odpovedal: „Mám ho z neba, od Boha.“ A pre nás pokračuje: „Tento môj príbeh som vám porozprával preto, aby ste vedeli, že u Boha nie je nič ne-možné.“

Viac ako 100 rokov už *Misia na Nile* pracuje v krajinách, ktoré následkom vojen a hladu, spôsobeného opakoványm suchom, patria k najchudobnejším na zemi. Po celý tento čas jej misionári dokazujú sebaobetavou službou svojim africkým bližnym, deťom, ženám i mužom, praktickú kresťanskú lásku, ktorou potvrdzujú pravdivosť a moc evanjelia Pána Ježiša Krista. V tom sú i nám nasledovania hodným príkladom.

Aj my môžeme podporiť prácu Misie na Níle našimi modlitbami aj peňažnými alebo hmotnými darmi*. Vždy nové informácie o nej prináša časopis *Pramene*.

Z časopisu *Pramene* pripravil Ján Hudec

* Blížšie informácie podá **Misia na Nile** - švajčiarsko-slovenská n.o. Michalovce (účet VÚB a.s., pobočka Michalovce I362417051/0200, KS 07101)

TÉMATICKÉ ČLÁNKY

AKO (NE)RIEŠIL NIEKTORE KONFLIKTY OTEC VIERY ABRAHAM

Zivot na tejto zemi prináša so sebou nielen pohodu a prijemné chvíle, ale aj povinosti. Nielen pri ich plnení sa stáva, že dochádza k stretnutiu záujmov s inými subjektami. Tu je na mieste rozhovor, ktorým si zúčastnené strany vysvetlujú svoje sféry záujmu, svoje práva a hľadajú aj kompromisné riešenia. Keď ku komunikácii z rôznych príčin buď nedôjde alebo je jednostranná, vznikajú konflikty.

Konfliktom sa v psychológii rozumie vznik dvoch alebo viacerých silných motivácií, ktoré nie je možné súčasne uspokojiť, lebo sa vzájomne vylučujú. Konflikt žije, keď redukcia jednej motivácie podnecuje nárast druhej tak, že je požadovaná nová zmena v správaní.

V českých a slovenských prekladoch Biblie sa slovo konflikt¹ nevykazuje, ale čítame o sporoch, hašteriach, zvadach a nespočetných prehratých a vyhraných bitkách, či vojnách.

V tomto článku si všimneme niektoré udalosti v životnom príbehu jedného vzácného muža, ktorý čítame v Biblia. Je to príbeh Abrahámov. Možno sa vám zdá, že otcie veriacich nemohol mať konflikty. Nebudme vo svojich úsudkoch príliš rýchli.

Generačný konflikt

Boh mal nielen záujem zjaviť sa Abrahovi, ale ho i pozval, aby išiel ta, kam ho On povedie. Abram to aj uskutočnil. Odchod z civilizácie do nehostinnej púste je len pre silných alebo silno motivovaných ľudí. Preto tá požiadavka: „Vydji zo svojej zeme a zo svojho pribuzenstva i z domu svojho otca“ (1M 12,1). Verejne sa priznať, že cíti iného boha v komunité, kde je silne rozvinuté už nejaké náboženstvo, býva podnetom k veľmi ostrému konfliktu. Sme toho sved-

kami dnes, keď napr. v islamskom prostredí sa presadzuje kresťanská misia. Boh mудro predchádza takýmto sporom, keď Abrama volá preč.

Keď si prečítame záver 11. kapitoly, tak sa dozvieme inú správu o tej istej udalosti. Z nej sa zdá, že pôvodcom odchodu bol Abramov otec Táre či Térach. Spolu došli však len do iného mesta. Dlhšie zdržanie v Chárane (až do smrti Téracha) bolo dôrou za to, že Abrám si cíli rodové zväzky a hierarchiu. Ako sme prv naznačili, nesplnil tým ihneď presne Boží príkaz, ale v dĺžom horizonte sa nič nezmenilo. Jedno sa však stalo, nebol to Abrám, ktorý by plnením Božej vôle narušil rodinné vzťahy a vytvoril ohnisko konfliktu. Boh pri opise tejto udalosti nikde v Biblia nenechal napísat žiadne hodnotenie. Preto sa ponúka poznatok, že aj takýto postup je vhodnou cestou ako predchádzať konfliktom.

Dôvera v Boha a strach pred ľudmi

Abram sa vybral ešte ďalej, ako mu kázał Boh – do Egypta. Ako skúsený človek vytušil, že stretnutím záujmov s Egyptanmi môže byť jeho krásna žena Sáraj. Aby sa vyhol priamemu konfliktu, v ktorom by mohol prísť aj o vlastný život, siahol k diplomacii. Navrh hol hovoríť poloprávdu: „Hovor, že si mi sestra, aby sa mi dobre vodilo popri tebe a ja aby som tvorím pričinením ostal nažive“ (1M 12,13). Konflikt s ľuďmi sa na začiatku príbehu vyhol. Strátil však dočasne manželku i čest'. Musel sa vrátiť na začiatok. Nevieme, ako by sa udalosti odohrali, keby bol povedal pravdu. Preto je to skôr výstraha, než príklad, ako dušovne predchádzať konfliktom.

Konflikty medzi príbuznými

Abram a Lót bývali spolu v Egypte a začas i po návrate z neho. Majetok oboch sa utešene rozrastal. Zdá sa, že nehospodári spoločne. Pribúdalo dobytka a paše bolo nedostatok. A konflikt bol na svete: „Vznikol spor medzi pastiermi Abrámových a Lótových stád“ (1M 13,7). Abram sa chy-

tá iniciatívy a tentoraz si počína veľmi prezieravo. Nerozhdne sa dohovárať svojim pastierom ani kritizovať Lótových a viest' ich k nejakej dohode, ale Lótovi navrhuje **rozhod**. Okrem iného tým dokončuje Boží príkaz, ktorý mu On dal: *Vyjdi zo svojej zeme a zo svojho pribuzenstva i z domu svojho otca* (1M 12:1). Aby predišiel ďalším sporom, voľbu necháva na partnerovi. Sám sa uspokojí s tým, čo zostane. Pribuznú sa rozišli, spory sa skončili. Je to jeden z princípov, ako navrhuje riešiť spory aj Pán Ježiš (pozri Mt 5:39-41). Toto rozhodnutie nič nemenovalo na tom, že Abram mal ďalej rád Lóta. Dokazuje to tým, že mu bol ochotný pomáhať pri akejkoľvek príležitosti. Záverom zhnieme, že úprava vzťahov a rozdenenie pôsobnosti - nielen v rodine - prináša pokoj. Ako hovorí stará ľudová múdrost: *Poriadok robí priateľov.*

Nezhoda medzi ženami

Teraz máme na mysli udalosti, ktoré nastali medzi Sárajou a Hagarou po tom, čo Hagar otehotnela. Keď zistila, že počala, zláhčila si svoju panu a vzniklo medzi nimi napätie (1M 16,5). Sáraj volala za sudcu Bohu, keď hovoril Abramovi: „*Nech Hos-podin rozsúdi medzi mnou a medzi tebou!*“ Abram sa opäť snaží vyhnúť tomu, aby na jednej strane niečo vytýkal svojej manželke, alebo dával priame prikazy Hagare. Necháva rozhodnúť manželku: „*A Abrám povedal Sáraj: Hla, tvоя dievka je v two-jej ruke; učiň jej to, čo je dobré v tvojich očiach.*“ Keď Abram nerohodol, tak si ženy spor riešili každá po svojom: „*A Sáraj ju trá-pila, a utiekla od nej*“ (1M 16,6). Riešenie nebolo v súlade s Božím zámerom a nebolo ani mravné. Boh preto musel nadprirodzeným spôsobom vstúpiť do udalosti. Tehotnej žene na útek u nehostinnej pústi sa zaujal anjel a rieko: „*Hagar, dievka Sára-jina, odkiaľ prichádzas a kam ideš? A [ona] povedala: Utiekam od tváre Sáraje, svojej panej. A anjel Hosподinov jej rieko: Navráť sa ku svojej panej a pokor sa pod jej ruku!*“

(1M 16,8-9). Zdá sa, že takýto pokyn mohol dať Hagari aj Abrám.

Vďaka Bohu, že keď človek spravi chybú, nedotiahne veci dokonca, vstupuje do udalosti Boh. Nikdy to nie je na ospravedlnenie človeka. Najmä, ak sme v pozícii, že nemôžeme zmeniť chod udalosti a človek, ktorý má právo a povinnosť usmerniť ju, vyhýba sa rozhodnúť, nemusíme mať obavy, že sa všetko vymkne Bohu z rúk.

Aj v rodine Abraháma pride Boží čas, keď tento koreň sporov bude vytrhnutý. Po narodení Izáka, opäť Sára povedala Abrahámovi: *Vyžeň túto dievku i jej syna, lebo nebude dediť syn tejto dievky s mojím synom, Izákom* (1M 21,10). On s tým nechcel súhlasiť, ale na pokyn Boží urobil tak. Tu nám je Abrahám vzorom.

Slovo na záver

Iste by sa dali z takéhoto uhu pohľadu posudzovať ešte iné udalosti Abrahámove a ďalších ľudí na stránkach Biblie. Nebude me v tom pokračovať. Život veriaceho človeka nie je bez konfliktov ani nekonfliktný. Má však na svojej strane Boha, Pána Ježiša Krista a Svätého Ducha, ktorí mu pomáhajú ich prekonávať.

Ján Čiž

¹ V anglickom preklade J.N. Darbyho sa vyskytuje sedem krát (Ex 13,17; 1Kn 12,1; Lk 22,44; Fp 1,27; 1,30; 1Tm 6,12; Žd 10,32).

TŘÍ KONFLIKTY APOŠTOLA PAVLA

Apoštol Pavel prošel ve svém životě řadou konfliktov situací, kdy se střetnul s židy, pohan, falešnými bratry, ale i se svými spolupracovníky v díle Páně. Byly situace, kdy si počíhal moudře v souladu s Božím slovem, ale byly chvíle, kdy i tento Boží muž a sloup Církve jednal tělesně.

Střetnutí se židy (Sk 23,1-10). Zde se projevila Pavlova prudká snad až choleric-ká povaha, kdy po pokynu velekněze, aby byl fyzicky inzultovaný, reaguje nepřiměřeně ostrými slovy. Skutečně Pavel, vychovaný u noha Gamalielových, vyučený s pilnosti zákonom otcovskému, neznal nejvyššího kněze Ananiáše? Po ostré slovní vyměně reaguje umírněně. Zná Boží zákon, a proto připouští, že nemá právo *tupit vládce svého lidu* (2M 22,28). Aby vybředl z této konfliktní situace, chytře využívá toho, že rada je složena z farizeů a saduceů. On je též farizeus; a tak se střetnutí původně vedené mezi ním a radou, přenáší na střetnutí, které přerostlo v prudkou hádku mezi zákoníky z farizejské strany a saducei. Když se dva perou, třetí má z toho užitek. Pavla se nejprve ujmí farizeové, později požívá ochranu velitele vojenského oddílu. Snad můžeme namítnout, že to byl konflikt řešený v tělesné moudrosti, ne v Božím duchu pokory a tichosti. Přesto hned v následující noci se Pán přiznává k Pavlovi, dodává mu odvahu, a ujišťuje ho, že s ním i nadále počítá v práci na své vinici.

Střetnutí s bratry (Sk 15,36-41). Pavel byl neumľuvajícím dělníkem na Boží roli. Jeho charakter byl vytepán do ryzosti v souženích a zápasech: „... nebo já naučil jsem se dosti miti na tom, což mám. Umímt' i snížen být, umím také i hojnost miti; všudy a ve všech věcech pocvičen jsem, i na-sycen být i lačněti ...“ (Fp 4,11.12). Nouze, nekonečné zápasy o nově vzniklé sbory, mnohá protivenství, horko dne a chlad noci ho zocelili tak, že žádná překážka v díle Páně nebyla pro něho neprekonatelná. Stejnou oddanost s plným nasazením očekával i od svých spolupracovníků. Protože Jan Marek selhal a opustil je v Pamfilii, nepokládal Pavel za správné vzít ho s sebou na druhou misijní cestu. Markův bratranc Barnabáš měl opačný názor. Po tuhé rozepři se Pavel s Barnabášem rozešel. Barnabáš a Marek se plavili na Kypr, Pavel se s nimi vydal na cestu Sýrii a Kilikií. Byla tak hlboká roztržka mezi těmito dvěma duchov-

ními velikány nutná? Neměl jeden z nich ustoupit druhému? Prospěl jejich rozchod dilu Páně? Je těžké odpovědět na tyto otázky. Zde se potvrdilo, že silné osobnosti mnohdy postrádají ve své povaze schopnost se poddat. Spiš opak bývá pravdou. Vúdcovský komplex a dominantnost pak vítězi nad pokorným nasloucháním opačnému názoru. Jakoby v této chvíli apoštol zapomněl na svá vlastní slova: „*Nic nečinice skrze svár aneb marnou chválu, ale v pokroku jedni druhé za důstojnější nežli sebe majice*“ (Fp 2,3). Snad měl apoštol projevit více shovívavosti a velkorysosti ve vztahu k mladému muži. Vždyť mladí bývá nevyrázlé, rozkolísané, nepevné a neusazené. Práce s mladými lidmi vyžaduje velikou dávku trpělivosti a mnohdy i sebezapření. že však Pavel definitivně nezloril hůl nad Markem a neodepsal ho z další práce, ukazuje zmínky v jeho listech, kdy vyřizuje pozdrav od Marka (Ko 4,10), žádá Timotea, aby vrazil Marka s sebou, nebo jest mi velmi potřebný k službě (2Tm 4,11) a posílá pozdrav od svého pomocníka Marka (Fm 24). A tak i tato krize ve vztazích mezi bratry se později vyřešila ku prospěchu Božího dila.

Střetnutí mezi apoštoly (Ga 2,11-14). Pavel veřejně vystoupil v Antiochii proti Petroví. Bylo to nutné. Petr se choval pokrytecky. Nejprve jedl s pohanými; když však přišli lidé z Jakubova okolí, začal se oddělovat, protože se bál těch, kdo vyznávali obřízku. Toto Petrovo jednání začali napodobovat i další židé, a spolu s nimi také Barnabáš. Takové jednání bylo nepřijatelné. A o to víc, když k tomu dal podnět sloup Církve apoštola Petr. Tento problém nešlo mlčky přejít ani ho nebylo možné řešit důvěrným napomenutím. Pavel musel rázně zasáhnout. A „nákazu“, která zachvátila i další křesťany, veřejně pojmenovat a odsoudit. Jen tímto způsobem mohl být vzniklý problém odstraňen, a konflikt způsobený Petrovým pokryteckým jednáním zažehnán.

Josef Hudousek

OHLÉDNUTÍ

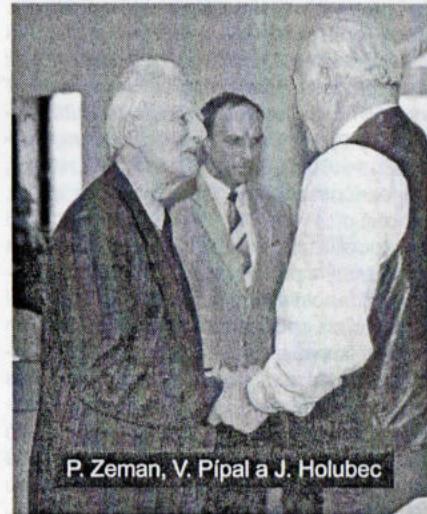
Letos bratr ing. Petr Zeman ukončil svou mnohaletou práci prvního zástupce Křesťanských sborů, za kterou jsme skutečně Pánu vděční! Požádali jsme jej proto o krátké ohlédnutí za svým životem viry. Zde je:

„A rozpominati se budeš na všecku cestu, kterou tě vedl Hospodín, Bůh tvůj...“ (5Mo 8,2)

Při psaní této řádků se musím vrátit (alespoň pro začátek) o půl století zpět. Doufám, že mi to bratři a sestry mladší generace prominou, a že četba bude i pro ně v některém směru užitečná. Pro mne byl už od mládí příkladem Daniel. Nejen Danielův vztah k Bohu, ale i jeho věcná a při tom zdvořilé jednání s nadřízenými. Babylon byl z pozemského hlediska tvrdou okupační mocností, která dokonce deportovala obyvatelstvo obsazené země. Daniel mohl zaújmout „hrdinou“ postoj a odmítout vzděláni zprostředkování „bezbožnou totalitní vládou“. Daniel však procházel prostředím do něhož byl postaven s upřímnou závislostí na Bohu, jemuž plně důvěroval. Kdo ví, zda ho někdo zpoza rohu nekritizoval, že se „kompromituje a patologicky“ vyjednává se správcem nad dvořany. Tak jsem prožíval za doby socialismu i studium na vysoké škole. Když šlo o něco užitečného, např. o účast na akci studentské tvořivosti, tak jsem se přihlásil. Jednou mi předseda studijní samosprávy řekl: „Mohli bychom tě vyhodit, protože se netají svou vírou v Boha - ale nechceme to udělat. Vidíme tvoji snahu i studijní výsledky. Ale jak je to možné, že jako věřící člověk máš jedničku i z marxismu?“ Odpověď jsem: „Zajímá mě to jako vědní disciplína, abych poznal způsob vašeho myšlení. Jiné však je, čemu vnitřně důvěruji.“

K této etapě studia musím ještě něco dodat. Měl jsem zájem o technický obor

elektro. V Brně to nešlo, protože Techniku právě převzali vojáci. Po maturitě jsem tedy nastoupil do zaměstnání. Dodatečně se však naskytla možnost navštěvovat školu v Bratislavě. Byl to další kamének vložený Boží rukou do mozaiky mého života. Měl jsem příležitost být v blízkém až důvěrném obecenství se spoluverčicími na Slovensku. Shromáždění tehdy procházela obdobím sevření, platil zákaz veřejné činnosti. A přece se našly způsoby, jak být pospolu u Božího slova a u památky Pána Ježíše. Kdybych uměl psát, byla by z toho kniha vzpomínek. Jako příklad zmíním alespoň některé z nich. Bratr Ferko Vyhnanek (z důvodu „reorganizace“ musel pracovat v dílně) - měl se svou rodinou otevřené srdce i domácnost pro mládež. Bratr Karol Pavlovič (v jeho bytě jsem našel nějakou dobu přistřeší) - uměl v osobním rozhovoru moudře povzbudit, ale již se z vězení nevrátil. Další bratři (kteří pro věc svého Pána prošli vězením) – vrstevník z mládeže Milan Hrdina; bratr Siracký - jehož výklady Božího slova mne zaujaly; bratr Žarnovický (v jeho domě jsem mohl nějaký čas bydlet) - otevřel i svoji zahradu pro setkávání věřících. Zrušení zákazu při-

P. Zeman, V. Pípal a J. Holubec

Foto: J. Viktorín

neslo novou příležitost návštěvovat shromáždění v blízkém i širším okolí. Zkrátka, tato doba ve mně vytvořila trvalé pouto s milými bratry a sestrami od Holiče až k Popradu, od Šamorína až po Žilinu.

Jsem přesvědčen, že jak pro jednotlivce, tak i pro svůj lid má Bůh cestu v každé dějinné époše. Při rozhodování kudy dál na některé z křížovatek životní pouti, nebylo mým kriteriem „volit menší зло“ (jak se to někdy říkává) - nýbrž vědomí, že v každé situaci má Boží cesta své pokračování. A opětovně jsem s vděčností prožíval zkušenosť žalmisty, který napsal: „Nevěděl jsem nic, jak ho vás vás jsem byl před tebou. Ale stále jsem u tebe, uchopil's mou pravou ruku. Svou radou mne řídíš...“ (Ž73). Prožíval jsem to i po ukončení školy. Do podniku, kam jsem dostal umístění, mne z „kádrových důvodů“ nepřijali. Božím řízením se však otevřela jiná možnost, za kterou jsem Pánu dodnes vděčný. Byl jsem sice „ing“, ale chodící po montáži a zkušebně v montérkách, kde uplatnění praktické zručnosti bylo spojené s náročnou elektrotechnickou odborností.

Do životopisu pro kádrové oddělení jsem mimo obvyklých dat napsal následující odstavec: „Na utváření mého světového názoru měla vliv Bible, s níž jsem přicházel již v mládí do styku. Během dospívání jsem došel k přesvědčení, že řeč této knihy, které si vážili i velcí lidé našeho národa, je řeč Boží i ke mně. Přijal jsem ji jako závažnou pravdu a s tím i největší dar, který Bůh lidem připravil – Pánu Ježíše Krista jako svého Spasitele. K uvažování nad Božím slovem chodím do Křesťanského sboru.“ Bylo to pravdivé slovo ve správnou chvíli. Do životopisu takový podstatný údaj rozhodně patřil, a nikdo nemohl říci - a ani neřekl, že dělám „náboženskou propagandu“. Tuto svoji „soukromou záležitost“ jsem dal veřejně na vědomí.

Zajímavou episodou byla jednoroční brigáda v dolech na Ostravsku. V té době se podniky snažily plnit plánované kvóty vyslaných pracovníků, což nebývalo snad-

né (náš podnik nenabízel žádnou návnuadu, jako třeba jinde příslib dekretu na byt z podnikové výstavby či jinou výhodu). Na agitační dotaz jsem odpověděl: „Ano, jsem ochoten“. A bylo dvojí překvapení. Na straně vedení - že jsem se nevykrucoval, a na mé straně - že mě nepustili. Když jsem se za rok ozval sám, že jsem se přihlásil na brigádu, tak chci opravdu jít – musel podnik vypůjčit ze zkušebny vývojového závodu odborníka, který mě na rok zastoupil. A znova jsem byl jako to „nevědoucí hovádko“, které Pán svou radou řídí. Představte si tu nádheru! Eda Pidra, bratr v Pánu Ježíši, ale i můj přítel, pracoval v jiném brněnském podniku, kde rovněž probíhal nábor. A my jsme se sešli v Ostravě s nepatrným dvoutýdenním rozdílem na tomtéž dole, v téže ubytovně, a mohli bydlet v jednom pokoji. Kdybychom se o to byli snažili, nemohli jsme to lépe naplánovat. Co nás čekalo po šichtě? Poznávání místních shromáždění v celém okolí, nezapomenutelné chvíle s mládeží, vzdělávací bratrské v Bohumíně (kam se tehdy ještě jezdilo lokálkou mírně se kolébající na úzkokolejně trati) atd. Za ten rok prožitý na Ostravsku v obecenství se spoluverčicími jsem Pánu upřímně vděčný.

Izraelští v době Daniele byli v područí cizí moci, ale měli hledat pokoj toho města, kde bydleli (Jr 29). A v každé době měl Bůh někoho, kdo v Jeho zájmu jednal s vrchností. Podobně i za shromáždění vždy někdo odpovídal a podepisoval písemnosti. Například za 1. republiky bylo úředním místem „Policejní komisařství“. Když jsem byl vyzván a bratřími pověřen, abych zastupoval shromáždění na místní, krajské a i celostátní úrovni - neřekl jsem ne. Je zajímavé, že v době, kdy se o tom začalo hovořit, bylo nutné v našem podniku znova sepsat životopis. Doplnil jsem tedy údaje o manželce i narození našeho klučiny. Své svědectví jsem opsal dle původního znění a připojil větu: „Křesťanské sbory rovněž zastupují v jednání před státními úřady.“ A zase bylo vše jasné. Když jsem potom jednal s personálním náměstkem o možnosti čerpat ne-

placené volno pro cesty do Prahy, dal jiný návrh - a myslím že vhodnější: „Napiš si to jako refundaci mzdy“.

I Daniel byl volán, aby stával před králem. Kdo ho mohl obvinít z donašečství, udavačství, stálého pokrytectví a přetváry? Ze státními orgány na naší době byli cirkevní tajemníci anebo pracovníci STB zabývající se cirkevní problematikou? Kdyby v Danielově době působil pan Cibulka – jistě by si všimnul, že také i Danielovo jméno si zapsali do seznamu dvorních aktérů. Měl se Daniel za to někomu omlouvat?

Ještě několik slov k tak zvané a někdy občas rozmažávané „spolupráci s STB“. Pojem „spolupráce“ vyjadřuje oboustranný zájem; v tomto smyslu jsou výše zmíněné narážky hrubou pomluvou. Pokud vím, nikdo z bratří, kteří nesli zodpovědnost před úřady, nic takového neprováděl (ani já ne); ale když zazněla výzva k pohovoru, tak se nevymluvali (ani já ne). Vlastně ani nebylo proč. Cirkevní tajemníci i pracovníci STB: - byli státní úředníci pověření dozorem nad náboženským děním; - přestože jejich úřadovny byly v různých budovách, měli navzájem úzké spojení (tytéž tváře z obou skupin bylo možno zahlédnout pospolu v jedné kanceláři). Při jednání s těmito představiteli vrchnosti na libovolné úrovni vždy šlo o vědomí zodpovědnosti a závislosti na Pánu Církve. Vždyť On slíbil těm, kteří budou k vúli němu voláni před úřední činitele, že jim bude v tu hodinu dán vhonodné slovo. Takové situace nenastávaly jen v nedávné době „totality“. Bratr F.J.Křesina o tom napsal z vlastní zkušenosti (Ze slov P.aL.-1946.28): „V roce 1942 byly vzaty církve pod drobnohled Gestapa. Byli předvoláni jejich zástupci. Také já jsem byl mezi nimi. Jsem vděčen Pánu za starší sboru, že neutekli od odpovědnosti. Neselhali, i když nevěděli, co na ně, jako na zástupce a odpovědné bratry místních sborů, čeká. Odhadlaně a věrně se postavili do předu církve Páně. Odplatiž jim to Pán“.

Když jsem byl při návštěvě Anglie tázán, jak jsem mohl vyjednávat s komunis-

tickou vládou, odpověděl jsem: „Nikdo nám nekladl podmínu jako apoštolum „nekázat v tom jménu“; mám zato, že by to bylo mnohem obtížnější s vládou muslimskou“. Skutečnost zůstává, že se měnili nejenom vládaři, nýbrž i vládní systémy - ale Daniel šel Boží cestou dál (Dn 6,28).

Co povědět na závěr?

Citovaný verš v záhlaví článku nejdříve ukazuje Boží starostlivost o jeho lid, má však pokračování - On čeká odevzdu našeho či mého srdce. Tam mně už příklad Danieľa uniká. Pro pokorný postoj je nazván „mužem velmi milým“ a jeho životní styl je oceňován jako „spravedlivý“ (Dn9 Ez28). Vede mne to vždy k zastavení: tolik jsem od svého Pána vzal (byl jsem alespoň vděčný?), tolik jsem toho pokazil (to snad ještě stačím postřehnout a vyznat), ale kolik Božích přiležitostí jsem vůbec nevnímal a zůstal tak ve službě dlužen? Díky Pánu Ježíši, který nejen vzal na sebe nás hřich, ale v Něm je i doplnění naší chatnosti (Ko 2,10).

Petr Zeman

INFORMÁCIE

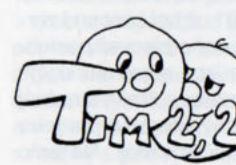
DĚTI - DAR A ODPOVĚDNOST

Tu ho máme, šťastného otce, hrdě oznamujícího sboru: „Dnes v noci ve 3.16 hod. se našemu Honzíkovi narodil bratříček David. Měří 48 cm a váží 2,52 kg. Maminka i dítě jsou v pořádku.“ Všichni se s ním radují, potřásají mu rukou, přejí všechno nejlepší a hlavně Boží požehnání... O pár týdnů později je miminko poprvé ve shromáždění. Všichni kolem něj tlačí, obdivují jej a zkoumají, komu se víc podobá: mamince, nebo tatínkoví? ...

Copak asi jednou vyroste z toho malého Davídka? Zajisté mu všichni přejí jen to nejlepší, hlavně aby byl zdravý, aby dobré rostl, aby z něj všichni měli radost... a aby

vyrůstal v Boží blízkosti a našel jednou své místo ve společenství křesťanů.

Pěkná přání, ale jak tomu mohou napomáhat rodiče a sbor? Křesťanství není něco, co by se dědilo, nenasává se spolu s mateřským mlékem... Co však může Davidovi pomoci poznat Boha blíže a najít k němu osobní vztah? - Tahle otázka jistě leží na srdci všem křesťanským rodičům.

Občanské sdružení Tim 2,2 je mezide-nominacním sdružením, které je členem Evangelické aliance a drží se jejich zásad. Chce teoreticky i prakticky pomáhat rodičům, učitelům a vychovatelům ve sborech vést děti všech věkových skupin k prožívání osobního vztahu s Bohem a přiblížit jim křesťanské společenství jako něco pozitivního, praktického a přitažlivého: *Bůh chce mít osobní vztah s tebou - stojíš o to také ty?*

Naše nabídka...

...pro děti a celou rodinu:

- literatura pro děti - napínávě příběhy jasným biblickým poselstvím
- písničky a chvály v moderném podání - zpívají Klauniči
- pomůcky pro křesťanskou výchovu v rodině

...pro sborovou práci s dětmi:

- systematické pracovní pomůcky pro různé věkové skupiny (1-14 let)
- doplňkový materiál (příběhy, písničky, ...)
- semináře a kurzy pro pracovníky s dětmi a další zájemce

Těšíme se na spolupráci s vámi!

Tim 2,2 o.s., Leštinská 22, 193 00 Praha,
tel./fax: (02) 819 265 63
e-mail: tim22@centrum.cz - Internet: http://tim.webpark.cz

Manuela Jun-gová, ředitelka občanského sdružení Tim 2,2.

ce působí od r. 1991.

JEDNO KULATÉ VÝROČÍ

L etos to bylo už po desáté, co Křesťanské sbory v České republice na vštívil bratr Siegfried Lüling z bratrského sboru ve Vollmarsteinu. Poprvé se tento bývalý misionář (15 let v Tanzáni) a dlouholetý „uvolněný“ bratr nechal zlákat bratrem Siegfriedem Reh ke společné návštěvě ČR v roce 1993. Od té doby pravidelně navštěvuje sbor v Českém Těšíně, kde vyučuje na tzv. „únorových biblických týdnech“. Letos jsme čerpali povzbuzení ze série přednášek na téma: „Co je církev“, „Církev a její křest“, „Církev a Večeře Páně“ a „Církev a její budoucnost“. Nahrávky můžete získat u br. Edvarda Mrozka na adresu: Gymnazijní 4a, 737 01 Český Těšín (e-mail: emro-

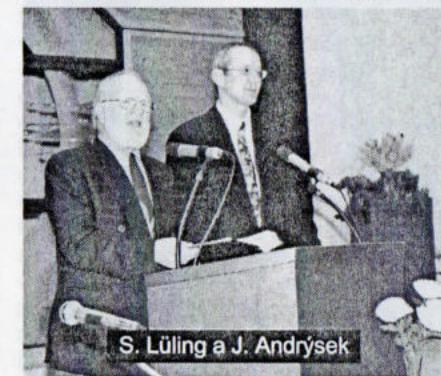

Foto. J. Viktorin

zek@kotas.cz). Brat Lüling však navštívil i Tachov, Plzeň, Prahu, Bohumín, Ostravu-Porubu a Ostravu-Kunčičky, kde sloužil slovem na Shromáždění starých KřS ČR i na víkendové biblické škole. Ceníme si věrnosti, s níž i přes mnohé zdravotní problémy sbory navštěvuje. Třikrát se během pobytu u nás dokonce stal dědečkem. A přesto, že by bratr Siegfried mohl zůstat doma s rodinou a „užívat“ zaslouženého odpočinku, připravuje s nadějí na dostatek sil další návštěvu. Pán mu v tom pozehnej.

Jarek Andryšek

PAMÄTAJTE NA SVOJICH VODCOV

WILLIAM GRUNBAUM

Vo svojej domovine v južnom Anglicku 4. decembra 2001 náhle a nečakane odišiel k svojmu Pánovi Jeho verný služobník, nám dobre známy brat Bill (W.E.) Grunbaum. V zime roku 2000 a na jar roku 2001 prekonával tri tāžké operacie kolena, spojené s veľkou stratou krvi

a transfúziami. Po nich nasledovala zdihavá liečba, počas ktorej prežil tāžkú krízu v úplnej slabosti tela a odkázanosť na láskovú opateru jeho manželky Jean. Potom ho Pán vo svojej milosti a svojou mocou pozdvihol, takže sa postupne pomaly zotavoval a navracal sa k normálnemu životu. Bolo to iste i vďaka modlitbám mnohých veriacich ľudí v Anglicku aj ďalších krajinách, ktorí ho poznali zo stretnutí s ním i z jeho služby a práce. V októbri 2001 už bol schopný zorganizovať ôsme a pre neho zároveň posledné stretnutie pracovníkov s emmauskými korešpondenčnými kurzami z krajín strednej a juhovýchodnej Európy, ktoré sa pre jeho nemoc nemohlo uskutočniť v máji.. Na tento rok plánoval deviate takéto stretnutie, ktoré už nemôže zorganizovať a viesť.

Rod Billa Grunbauma mal svoje korene v našich krajinách. Jeho starý otec bol moravský Nemec. Bill nepochádzal z veriacej rodiny, ale z Božej milosti vo svojej mladosťi počul evanjelium. Bolo to počas jeho vojenskej služby v Indii za druhé svetové vojny. Tu ho spoluwojak pozval na verejnú evanjelizáciu usporiadanú veriacimi vojakmi. Zvest evanjelia ho mocne zasiahal. Vierou prijal toho, ktorý mu v nej bol zvestovaný, Pána Ježiša Krista, za Spasiteľa i Pána svojho života, ktorý Jemu odovzdal do služby. Odvtedy postupne rástol v poznani Božia, Jeho milosti a moci, ako i Jeho vôle, ktorú chcel ochotne konáť. Preto sa i so svojou rovnako zmýšľajúcou manželkou v 50. rokoch stali misionármi v Rakúsku, kde pôsobili až do konca 60. rokov. Narodili sa im dve dcéry, Faith a Anita, ktorých výchove sa musela najviac venovať jeho manželka Jean. I kvôli ich vzdeleniu sa neskôr vrátili do Anglicka.

V roku 1968 a nasledujúcich poznal brat Grunbaum veľkú potrebnosť zvestovania evanjelia i vyučovania veriacich vo východoeurópskych, vtedy socialistických krajinách, v ktorých vládla štátnej ateistická ideológia. Poznal ako Božiu vôľu pre seba ujať sa tejto služby. A tak sa od roku 1970 stal bratským misionárom pre východnú Európu.

Oblast' jeho služby zahŕňala Poľsko, Československo, Maďarsko, Juhosláviu, Rumunsko i vtedajší Sovietsky zväz, najmä terajšie Rusko. Neprestával sa sice do žiadnej z týchto krajín, ale navštevoval ich všetky. Zvestoval v nich evanjelium a vyučoval veriacich v zhromaždeniach a povzbudzoval ich v osobných rozhovoroch v rodinách. Najmä po roku 1989 organizoval tiež hmotnú pomoc pre núdznych v týchto krajinách a prinášal aj finančnú pomoc na stavbu zborových domov bratských veriacich. Býval častým hostom a zapáleným kazateľom na konferenciach a v zhromaždeniach veriacich v krajínach strednej a juhovýchodnej Európy. Preto po mnohých rokoch strávil väčšinu času mimo domova i mimo Anglicka, práve v týchto krajinách. Keď bol v Anglicku, kázał v zhromaždeniach, vyprával o svojej misijnej práci vo „východnej Európe“ a zhromažďoval finančné a hmotné dary na pomoc veriacim aj ďalším ľuďom. Túto službu konal v tejto oblasti verne a neúnavne po 32 rokoch (1970-2001).

Od roku 1993 stal sa brat Grunbaum splnomocneným koordinátorom práce s emmauskými korešpondenčnými kurzami v uvedených krajinách (okrem Ruska a Poľska). Stretávali sme sa s ním každročne pri tejto práci a mali sme možnosť poznáť ho nielen ako Božieho služobníka, ale i ako vzácneho človeka-kresťana, ktorý mal veľmi hlbokej poznanie Božej lásky, zjavenej v Pánovi Ježišovi Kristovi a hotel nadšením pre Božie dielo, záchrancu hynúcich a mnohostrannú službu veriacim, starším i mladším. Aj mladým slúžil už ako vekom starý, ale duchom mladý učiteľ na týždených biblických kurzoch, ktoré zorganizoval v maďarskom Dömöši. V Poľsku zase vyučoval na biblickej škole našich bratov v Jastrzebie-Zdrój. Veľmi sa tiež usiloval vzbudiť v bratských zboroch záujem o misiu doma i v zahraničí. Brat Bill Grunbaum zostane v našich spomienkach ako vzácný Boží služobník a kresťan, ktorý veľmi miloval svojho Spasiteľa a Pána a preto sa

s veľkým nadšením a sebaobetovaním vydal do služby Jemu, veriacim v Noho a ďalším ľuďom pre ich večné i časné dobro. Nasledujme príklad jeho života a služby. A prosme na modlitbách za jeho manželku a staršiu dcéru (zvlášť za zlepšenie a udržanie ich zdravia), i za mladšiu dcéru, jej manžela a štyroch vnukov, aby v Božom zmocnení a v láske Pána Ježiša nasledovali vo viere a kresťanskej práci brata Grunbaumu a mohli byť na požehnanie mnohým ľuďom.

Ján Hudec

MALÁ VZPOMÍNKA

Bill Grunbaum bol mužem víry, ktorý měl široké srdce. Když jsem byl v říjnu 1989 u něho v Anglii na návštěvě, viděli jsme v televizních zprávách pražskou Veřejnou bezpečnost, jak 28. října rozhláření davy demonstrantů. Brat k tomu poznamenal: „Nebude trvat dlouho a i vy budete mit svobodu.“ Připadalo mi to jako utopie, protože takových rozeznávaných demonstrací už bylo... A přece přišla svoboda rychleji, než jsme se stačili vzpamatovat – vlastně do tří týdnů.

Při tehdejší návštěvě v Londýně jsme se spolu bratrem Billem a Petrem Zemanem setkali ještě s Godfriedem Geyevem v jedné kavárně a diskutovali o možnostech využití počítacové techniky. Spíš se nám jednalo o to, jak k nám dostat odpovídající techniku, která by například respektovala i českou diakritiku. Přiznám se, že mi záleželo především na tom, aby to bylo co nejlevnější. Brat Grunbaum i Godfried však byli stejní v tom, že se dívali výš. Dokonce i při řešení technických otázek jim z očí čísla nespoutaná výra, že finance pro Boha nejsou omezený, pokud se jedná o Jeho dílo. V Božím díle je rozhodující Jeho povolání, pověření, poslání – a naše poslušnost. Potom finance, technika i všechny překážky podléhají Boží režii. Jedním z těch, kdo mě tomu naučili byl právě brat Grunbaum.

Jenda Vopalecký

RECENZE KNIH

NAPROSTO NEÚSPĚŠNÝ MISIONÁR

Nakladatelství Stefanos vydalo další životopisnou knihu - a má s ní jen starosti. Knihu totiž skoro nikdo nekupuje. Proč? Inu, kdo dnes v České republice zná jméno William Carey? A kupovat si životopis někoho, koho neznám, to udělá málodky.

Kdo tedy byl Carey? Výstižně tohoto neúspěšného muže představuje úryvek ze závěrečné kapitoly, v níž krátce před smrtí v roce 1833 tříasedmdesátiletý misionář rekapsuluje svůj život:

„A čeho on, ubohý nepatrny červiček, dosáhl? Za čtyřicet let misie pravděpodobně získal pro Krista jen několik tisíc Indů. A nedodržel slovo, které dal Brownovi. Z Biblí v devíti jazyčích, které sliboval, se mu podařilo vydat jen šest. Je pravda, že sestavil mnoho slovníků a gramatik. Ano, Nový zákon je ve třiceti jazyčích, nebo už jedenácti? Říká se, že naše tiskárna vydala přes dvě stě tisíc různých věcí ve čtyřiceti jazyčích. Mnoho lidí mi ale pomáhalo - například Marshmanovi, kteří pro misii zařídili více než sto škol a vychovali tisíce indických dětí. Samozřejmě, že na univerzitě William vychoval tisíce státních úředníků, kterým snad vstípl pocit, že jsou Kristu zavázáni. A také tu byla univerzita, patřící misii, jejím cílem bylo vzdělávání Indů. Založil přece také botanickou společnost. A s Marshmanem snad přece jen něco udělali pro odstranění satí. Možná, že byl William také trochu nápadocen zákazu dětských obětí. Aspoň v to doufal.“

William Carey. Otec misie mezi pohany, jehož brožura nazvaná „Rozvažování nad povinnostmi křesťanů“ způsobila revoluci v pojímání misijní práce. Je pozoruhodné, že životopisná kniha Sama Wellmana při-

chází do naší země právě v době, kdy si více a více křesťanů uvědomuje svou spolužodpovědnost za šíření evangelia do celého světa. Životní příběh Williama Careye se v takové atmosféře může stát skutečnou inspiraci.

Wellman je zkušený životopiscem. V českém překladu od něj vydalo v roce 2000 vydavatelství Návrat domů životopis C.S.Lewise. Zdá se mi, že Careyův životopis je mnohem povedenější. Autor nás nejprve uvádí do sociálních a náboženských poměrů poslední třetiny 18. století. Ličí Williamovo dospívání, jeho hledání vlastního životního cíle. Doslova fascinující je popis Božího povolání do služby na Božím díle na plný úvazek. Carey se stal doslova přes noc z obuvníka kazatelem v baptistickém sboru. Velmi dramaticky a přesvědčivě autor popisuje probouzení Careyaova zájmu o pohan ské země i jeho postupné úsilí o zřízení misijní společnosti. Velmi dobře je vyličena první etapa Careyaova působení v Indii, kam odešel v roce 1793.

Velkým přínosem knihy je skutečnost, že se nevyhýbá ožehavým otázkám - především odporu Careyaovy manželky vůči misii i jejímu postupnému propadání duševní chorobě. Také spory mezi misionáři a anglickou kanceláří společnosti jsou po psány zcela otevřeně.

William Carey byl nepochybně jedinečnou osobností. Přesto se Wellmanovi vedlo vylíčit jeho život bez heroizace a zbytečného oslavování. Naopak - uvedený citát ukazuje tohoto otce misie jako skromného člověka, který až do konce svého života pochyboval o své užitečnosti.

Na knize je třeba ocenit poctivou práci s prameny, především s Careymovými dopisy, ale i s literaturou. Povedlo se tak napsat přesvědčivou knihu, která je neobyčejně čitavá, aniž je potlačena její historická věrohodnost.

Pochvalu zaslouží i vydavatelství Stefanos, které knihu vydalo ve sličné grafické

William Carey

SAM WELLMAN

úpravě a v dobrém překladu Jany Jaškové. Také Tabulka událostí Careyaova života a indických politických a kulturních dějin uvedená na konci knihy je pro čtenáře přínosná.

Čas od času se stává, že hledáme pro svůj křesťanský život nějakou vizi, vzor či příklad osobnosti, kterými bychom se mohli ve svém životě nechat inspirovat. Myslím, že Kniha Sama Wellmana může být inspirací skutečně podnětnou. A to navzdory tomu, že Williama Careye nikdo nezná a kniha se moc nekupuje.

Sam Wellman: William Carey. V roce 2001 vydal Stefanos, Stanislav Maxa, Klášterská 127/II, 377 01 Jindřichův Hradec.

Petr Vaďura

SPRÁVY ZO SBOROV

ČESKÝ TĚŠÍN

Dne 30.listopadu 2001 nás ve věku 87 let předešel na věčnost bratr ing.Jan Mrózek. Následoval tak svou manželku Annu, kterou Pán odvolal v září 1999, a svého syna Jana, se kterým jsme se rozloučili v lednu 1999. Bratr Mrózek nesl jejich ztrátu těše a prožíval závěr svého života v kruhu svých nejbližších, syna Edvarda, snach Marty a Jany a vnuků Daniele a Michala. Ti všichni o něj až do chvíle odchodu s láskou pečovali.

Bratr Jan Mrózek se narodil jako třetí dítě průkopa a zakladatele bratrského hnutí (Křesťanských sborů) na území bývalého rakouského Slezska, bratra Josefa Mrózka seniora. V roce 1914 se v časopise „Offene Türen“ objevila tato krátká zpráva o činnosti absolventa Alianční biblické školy v Berlíně: „Dne 26.června se naši sourozenci v Kristu, manželé Mrozovi z Oderbergu (z Bohumína), radovali z narození svého druhého synáč-

ka (Jana Mrozka). Bratr Josef Mrózek, dříve povolán do vojenské služby, se kvůli podlomenému zdraví, vrátil na pár měsíců domů...“ O rok později se ze stejněho zdroje dovídáme, že bratr Mrózek pokračoval ve své misijní práci v Třanovicích a okolních vesnicích, na které za pobytu v Bohumíně neměl čas. Ani válka, ani nemoc či jiné překážky nemohly zastavit br.Mrózka seniora od šíření evangelia. Takové bylo prostředí, v němž Jan Mrózek vyrůstal, to jej utvářelo a dalo jeho životu jasný směr.

Po vzniku Československa a rozdelení Těšínska se Mrózkovi po poradě s braty rozhodli odejít do Polska a pokračovat tam v zakládání Křesťanských sborů. Do jejich bytu v Bohumíně se nastěhoval br.Alois Rodowski. Ve stejném bytě, kde se narodil Jan Mrózek, se pak narodila i Anna Rodowská, jeho pozdější manželka.

Mládi prožil bratr Jan v polském Chorówě. Vystudoval ekonomickou školu, později dálkově i strojní průmyslovku a Vysokou školu ekonomickou. Během 2.sv.války pracoval ve Pszczyně, kde navštěvoval shromáždění u Folwarczných. V roce 1942 se oženil a založil rodinu. Jako jediný z Mrózkových se vrátil zpět do Československa a pokračuje v práci svého otce. Hranice jakoby pro něj ani neexistovala. Bydlel v Českém Těšíně na Rozvoji, ale pracoval v polské části města v závodě „Fabryka narzedzi“ jako hlavní účetní. Ve sboru, kde nebylo mnoho bratří s darem slova, sloužil slovem často a „dlouho“. V padesátých letech, v době zákazu činnosti Křesťanských sborů, se věřící z Těšína scházeli v Třanovicích u Janova strýce,

Pavla Michálka, nebo v Bohumíně u Rodowských. Po válce se bratr Jan věnoval také práci s mládeží. Organizoval turistické výlety do okolních Beskyd a sdružoval mladé lidi z věřících rodin, na což mnozí dodnes s vděkem vzpomínají.

Asi od roku 1960 pracoval v ČSR v Os-travském obchodě ovocem a zeleninou

(„OOOZ“) jako ekonom, aby nakonec zakotvil v STS Č.Těšín jako ekonomický náměstek. U posledně jmenované firmy vypomáhal brigádně i jako důchodce. Svých administrativních schopností využil naplno ve prospěch sboru. Dlouhá léta vedl sborové účetnictví. Když dům bratra Firly (pozd.Kajfusze), kde se scházela sbor, musel ustoupit nové zástavbě a úřady nepovolily stavbu nového, byl to on, kdo dokázal komunistickou administrativu „obejít“. S Boží pomocí dosáhl nové stavby na Alšově ulici, a to od získání pozemku, přes financování až k realizování stavby. Při tom neztrácel svou rozvahu, respektoval soukromí a snažil se vést shromáždění důstojně, i když byl na mnoho věci sám. Nefňukal, neštěoval si a pracoval.

Jeho největší devizou byla vstřícnost a bezkonfliktnost. Do shromáždění přicházel připraven posloužit Božím slovem, přičemž jeho oblíbeným tématem bylo téma vskutku Janovské – láska. Svůj dům otevřel hostům, zvláště pak těm zahraničním. Bratr Mrózek je nejen ubytovával, ale i do provázela a překládal. A to v době, kdy vše zahraňní bylo podezřelé až nepřátelské. S nejednou osobní obětí tak pokračoval v práci svého otce. A můžeme říct, že příkladně.

Na poslední shromáždění, kterým jsme se s milým bratrem Janem Mrózkem loučili, přišlo mnoho lidí. Služba slovem zněla příznačně polsky (br.H.Turkanik) i česky (J.Ostrolucký) a předjímala tak jeho zaslibený přechod do světa bez hranic, do světa pokoje a lásky našeho Pána.

Jarek Andryšek

Vydavatelství A-ALEF nabízí

Po půlce století vychází **Žalm** v překladu Dr. Jana Zemana. Je to „zrcadlový“ překlad tohoto skvostu Písma, který umožňuje čtenářům vlastní výběr překladu slova použitého v hebrejském v textu, protože překladatel uvádí pod čarou další možné ekvivalenty překládaného slova. K překladu se s uznáním vyjádřili známí profesoři na teologických fakultách, Miloš Bič, Adolf Novotný a Jan Heller. Žalmы jsou svázaný do pevné koženkové vazby formátu A6, cena 96 Kč.

OBSAH

Úvodník	
V boji s extremismem	2
Úvahy	
Strášiaky milénia	3
Stáří	4
Báseň	
Tvář má počítá roky	5
Informácie	
Křesťanské sbory na rozcestí	5
Sborový dům v Brně	8
Tématické články	
Konflikty a ich riešenie	9
Kluzký kopec konfliktu	10
Konflikt mezi rodiča a dětmi	13
Konflikt v cirkvi (Sk 15)	14
Blahoslavení,...	17
Misia	
Quo vadis misia?	19
Misia na Nile	20
Tématické články	
Ako (ne)riešil niektoré konflikty	
otec viery Abrahám	23
Tři konflikty apoštola Pavla	24
Ohlédnutí	
Petr Zeman	26
Informácie	
Jedno kulaté výročí	28
Děti – Dar a odpovědnost	29
Pamáťajte na svých vodcov	
William Grunbaum	30
Malá vzpomínka	31
Recenze knih	
Naprosto neúspěšný misionář	32
Správy zo sborov	
Český Těšín – Jan Mrozek	33
Vydavatelství A-ALEF nabízí	
Žalmы	34

Články k tématu příštího čísla „Boží vedení a lidské rozhodování“ a ostatní příspěvky zasílejte do konce května 2002. Děkujeme. Redakce

Za obsah článků zodpovídají jejich autoři.

ČAS JE BLÍZKO

Mnozí čtenáři se s autorem této publikace Norbertem Liethem setkávají na stránkách časopisu „Volání uprostřed noci“. Autor některé biblické příběhy i skutečné události ze života uvádí jako obrazy událostí budoucích. Jeho obrazné výklady nelze chápát dogmaticky, ale jako světlo, které svítí v temnotách podle 2. Petra 1,19: „...děláte dobře, že se ho (prorockého slova) držíte jako lampy zářící na temném místě.“

Publikace má 104 stran formátu A5, cena 88 Kč.

MESIÁŠSKÉ ŽALMY

Některé ze žalmů jsou zcela jedinečné. Vybrali si je novozákonné pisatelé a citují je v kontextu, z kterého je zřejmé, že hovoří zvláště o Kristu. Ze 14 mesiášských žalmů vystupují pravdy o příchodu, životě a službě Krista, jeho smrti a pohřbení, posazení po Boží pravici a příchodu v moci na tuto zem, aby se chopil vlády. Tato 76 stránková publikace vychází jako další sešit Emauských korespondenčních kurzů, ale jistě se stane dobrou pomůckou i těm, kdo hledají zdroje k hlubšímu porozumění prorockým slov Starého zákona. Formát A5, cena 65 Kč.

STOPY MESIÁŠE - Paul Taine a Ludwig Schneider

To, co se v současné době odehrává ve státě Izrael jenom potvrzuje, že prorocká slova o době „konce“ se plní. Příchod Mesiáše - Krále Židů - je na obzoru. Tím spíše Cirkev Kristova čeká na setkání se svým Ženichem a Pánem v nebesích.

V publikaci jsou zveřejněny dva pohledy věřících Židů na osobu Mesiáše - Ježíše Krista. V první části je pojednání Paula Taineho o Králi Židů, ve druhé části pohledy židovských učitelů na Mesiáše podle zpracování L. Schneidera. Třetí část pak nabízí některé vybrané články z časopisu „Israel heute“, vydávaného L. Schneiderem. Publikace formátu A5 bude mít kolem 150 stran a předběžná cena je 125 Kč.

Ján Ostrolucký

PŘEDSTAVUJEME

PETR VAĎURA

narozený 23.7.1962 s trvalým bydlištěm v Tachově je plně uvolněným pracovníkem v díle Páně s převážnou působností v západních Čechách. Je ženatý a má tři nezletilé děti. Vystudoval Filozofickou fakultu UK, obor čeština dějepis. V učitelském povolání nemohl působit z důvodů náboženské diskriminace. Prošel několika zaměstnáním, až byl v roce 1989 povolán českými bratry do služby jako pracovník na Boží vinici. Do roku 1993 působil v pražském sboru, stál u zrodu sboru Praha-Stodůlky. V roce 1997 byl tímto sborem vyslan do Tachova, aby zde začal novou práci na Božím díle. Záběr jeho současné činnosti je velmi široký.

Stal se spolupracovníkem rozhlasové misijní společnosti TWR a externím spolupracovníkem Českého rozhlasu Plzeň. V Tachově působí v Centru volného času, pořádá přednášky, evangelizační akce, probírá biblické texty s nevěřícími, organizuje dětské pobytové, biblické kurzy, navštěvuje sbory, prodává a distribuuje křesťanskou literaturu, vydává časopis Budík, působí v redakční radě časopisu Živé slovo, aktivně se zapojuje do práce Mezisborové rady Křesťanských sborů a věnuje se mnoha dalším aktivitám. O své činnosti podává zprávy při bratrských poradách, při svých návštěvách ve sborech a okružními dopisy. Finanční krytí jeho potřeb je hrazeno převážně z nahodilých darů, dále sbírkami ze sborů Praha-Stodůlky, pravidelnými dary ze sborů a od jednotlivců a honoráři za rozhlasové relace. Jeho odpovědnými staršími bratry jsou Milan Petrák ze sboru Praha-Stodůlky a Jan Staněk z Plzně.

Josef Hudousek

Vydávají Křesťanské sbory v ČR
a Kresťanské zbyry na Slovensku
ve vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29
701 00 Ostrava

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andrysek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja_andrysek@volny.cz
tel.: 0659/734 794

Redakční rada:

Ján Čiž, Ján Hudec, Matúš Koša, Ján Kučera,
Ján Ostrolucký, Tomáš Pala, Petr Vaďura, Jan Vopalecký,
Ľubomír Vyhnanek

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra
tel.: 087/741 8212

Grafická úprava obálky a litografie:

fa Lubomír Horňák, reklamní a grafické studio
Štefánikova 4, Český Těšín

Grafická úprava textu a tisk:

Vydavatelství TEBA
Ostravská 130, 737 01 Český Těšín-Mosty

Expedice pro Českou republiku:

Vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 701 00 Ostrava

Expedícia, administrácia a platby pre Slovensko:

Misijná spoločnosť evanjelia Ježisa Krista
Púpavova 4, 841 04 Bratislava

Administrace pro Českou republiku:

Vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 701 00 Ostrava
e-mail: alef@ova.inecnet.cz
tel.: 069/355 814, 069/623 72 61, 0602/552 069

Platby a dobrovolné příspěvky pro Českou republiku:

A-Alef Ostrava, Komerční banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100
Vždy je nutné uvést přidělený variabilní symbol odběratele.

Předplatné:

na celý rok 80 Kč + poštovné
jednotlivá čísla 20 Kč + poštovné
Předplatné na další období končí jen písemným
či telefonickým odhlášením v administraci.

**Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480.**

ISSN 1210-6526

